

P735-53

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvenyčių
Valstybių \$1.50

Apskelsimui kainų klauskit aišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 48 Keleivio Telefonas SO. BOSTON, NOVEMBER-LAPKRIČIO 30, 1938. Keleivio Telefonas METAI XXXIII
SOUTH Boston 3071 "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 SOUTH Boston 3071

Francuzijoje Šią Savaitę Gali Įsigalet Fašizmas

DARBININKAI PASKELBĖ GENERALINĮ STREIKĄ.

Premjeras Daladier stengiasi opoziciją sutriuškinti žiauria jėga.

Kai šis "Keleivio" numeris eina į spaudą, pasaulis laukia didelių įvykių Francuzijoje. Šią savaitę tenai turi įvykti persilaužimas: arba demokratija laimės, arba premjeras Daladier galės apskelbti fašistinę diktatūrą.

Spėkų išbandymas bus daromas šią sėradą, 30 lapkričio dieną, kada Generalinė Darbo Konfederacija su 5,000,000 narių yra paskelbusi generalinį protesto streiką prieš Daladiero valdžią.

Premjeras Daladier stengiasi šitą streiką sutriuškinti ir vartoja tam tikslui įstatymą, kuris šią vasarą buvo išleistas karo metu. Pagal šį įstatymą, valdžia turi teisę mobilizuoti visą pramonę ir pastatyti ją po armijos discipliną. Kiekvienas darbininkas tada skaitomas kariuomenės tarnyboje ir už nepaklusnumą gali būti baudžiamas kariuomenės įstatymais. Bet dabar karo nėra, o Daladier šitą įstatymą jau pradėjo vartoti ir jau pranešė visiems Paryžiaus tramvajų ir busų tarnautojams, kad jie yra "mobilizuoti kariuomenės tarnybai." Jeigu jie sustreikuos, jis galės paskirti juos į darbą kaip kareivius.

FAŠISTAI BOMBARDUOJA BĖGKLIUS ŽMONES.

Anglų komisija Ispanijoje tyrinėjo Tarragonos miestą, kurį fašistų orlaiviai bombardavo, numesdami 100 bombų ir sugriaudami 30 namų, tų tarpe vieną ligoninę su ligoniniais. Šito tyrinėjimo prašė Ispanijos respublikos valdžia. Anglai nustatė, kad Tarragonoj tuo laiku nebuvo nei kareivių, nei jokios karo medžiagos, vien tik ramūs bėginkliai gyventojai. Ir fašistų bombos 7 jų užmušė, o 32 sužeidė.

VOKIETIJOS ŽYDAI TURISUMOKET NACIAMS \$400,000,000.

Vokietijos nacių valdžia uždėjo Vokietijoje gyvenantiems žydams 400 milijonų dolerių pabaudos užtat, kad vienas žydukas nušovė Hitlerio agentą Francuzijoje. Kiekvienas Vokietijos žydas, kurio tik turas siekia \$2,000, turi atiduoti penktąją dalį naciams. Ši pabauda turi būti sumokėta iki 1939 metų 15 rugpjūčio dienos.

PAŠALINTI 5 KOMSOMOLO VIRŠININKAI.

Maskvos žiniomis, iš Komsomolo pildomojo komiteto tapo pašalinti 5 nariai, kurie palaikydavę jaunimo tarpe girtuokliavimą ir "moralinį sugedimą." Raudės KOMSOMOL reikią komunistinio jaunimo sąjungą. Ji turi apie 6,000,000 narių.

ANGLIJA NEATIDUOS VOKIETIJAI KOLONIJŲ.

Anglijos vidaus reikalų ministras Hoare išsitarė pereiną savaitę, kad Anglija neketina gražinti Vokietijai Afrikos kolonijas, kurios po karo buvo iš jos atimtos. Hitleris anądien reikalavo, kad visos kolonijos būtų Vokietijai sugrąžintos.

Lenkams ir Vengrams Liepta Užsichiaupti.

Iš Čekoslovakijos "pajaus" jie daugiau nieko negaus.

Lenkai su vengrais buvo labai nepatenkinti tuo, ką jiems davė Čekoslovakijoje keturių valstybių konferencija Miunchene. Lenkai reikalavo, kad Čekoslovakija atiduotų jai dar Pakarpačio Ukrainą (Rusiją), o vengrai reikalavo beveik visos Slovakijos. Ir vienu ir kitu spauda buvo užsukta tiems reikalavimams. Bet pereiną savaitę įsikišo Vokietija su Italija ir liepė šitą agitaciją sustabdyti. Ir bentamant lenkų ir vengrų spauda užsichiaupė. Taigi išrodo, kad Čekoslovakijos sienos pasiliks maž-daug tokios, kokias nustatė keturių valstybių (Francuzijos, Anglijos, Vokietijos ir Italijos) konferencija Miunchene. Išrodo, kad lenkai daugiau nieko iš Čekoslovakijos negaus; negaus ir vengrai.

ŠOVĖ SANCHAJAUS Miesto GALVA.

Sanchajus yra didelis Kinijos uosto miestas, kurį šio karo pradžioje užėmė japonai. Japonai tenai pastatė ir pėklus sau miesto majorą. Taigi pereiną savaitę kiniečiai kesinosi tą majorą nušauti. Ineinant jam savo raštinę, buvo paleista keliolika šūvių ir užmušta japonų policininkas, tačiau majoras išliko gyvas. Šovikai pasislėpė.

FRANCUZIJOS PRASIDĖJO IDOMI BYLA.

Ši utarninką, 29 lapkričio, Paryžiuje prasidėjo žyduko Heršelio Grynšpano byla dėl Vokietijos diplomato užmušimo. Grynšpanas yra 17 metų amžiaus žydukas, atvykęs Paryžium iš Lenkijos, todėl tuo tarpu policija jį ir kaltina vien tik už nelegalų Francuzijon įvažiavimą. Apie Vokietijos agento užmušimą kaltinama akte kol kas nieko nesakoma. Taigi Europoje visi labai domisi, ar francuzai kaltins jį dėl politinės užmušėjystės, ar ne.

FAŠISTAI UŽMUŠĖ BARCELONOJO 30 ŽMONIŲ.

Pereiną savaitę Ispanijos fašistų 8 orlaiviai bombardavo lojalistų miestą Barceloną. 30 žmonių buvo užmušta ir 70 su viršum sužeista. Vienas fašistų orlaivų buvo nušautas žemėn.

JAPONAI ĮSIKASA ŽIEMAI.

Japonų armijos žygis į Hunano provincijos sostinę Čangšą tapo kiniečių susitardytas. Matyt, japonai nutarė toliau tuo tarpu ir neiti, bet palaukti geresnių orų. Dabar jie įsikase į žemę, iš ko kiniečiai sprendžia, kad jų priešas yra pasirošęs stovėti vietoje per žiemą.

KALNAS UŽGRIUVO 250 ŽMONIŲ.

Britų Vakariniuose Indijoje pereiną savaitę nuo vieno didelio kalno nuslinko daugybė žemių su akmenimis ir užbėrė miestelį su 250 žmonių.

Privertė Priimti Atgal Pašalintus Darbininkus.

Kompanija turės užmokėti jiems 16 mėnesių algas.

Nacionalė Darbo Santykių Taryba įsakė Hamilton Brown Shoe kompanijai St. Louise priimti atgal į darbą 187 darbininkus, kuriuos ji buvo pašalinusi 16 mėnesių atgal, ir liepė užmokėti jiems pilnas algas už tą laikotarpį. Tai yra skaudžiausias smugis, koks tik gali but kapitalistinei kompanijai reikalavimams. Ne dyvai, kad plutokratai keikia Roosevelt valdžią.

Nacionalė Darbo Santykių Taryba nustatė, kad tos kompanijos darbininkai: dele balsų didžiama buvo pasirinkę savo reikalams atstovauti CIO uniiją, bet kompanija šito nutarimo nepaisė ir visus veiklesniusius CIO uniijistus išmetė iš darbo, o likusiems darbininkams atstovauti sudarė "uniiją" iš ištikimų jai elementų.

Darbo Santykių Taryba dabar įsakė ir šitą kompaninę "uniiją" panaikinti. Greeno "federiešiai" buvo pasiūlyę su patarimu, kad darbo Santykių Taryba leistų dabar jiems atstovauti tos kompanijos darbininkus, bet gavo pernosę. Oficialė darbininkų uniija pripažinta United Shoe Workers of America, kuri priklauso prie CIO.

"RAGANOS" ŽUDIKUI MIRTIES BAUSMĖ PATVIRTINTA.

Tulas laikas atgal North Carolinos valstijoje religinis fanatikas, Baxter Parnell, nužudė savo žmonos seserį, 19 metų amžiaus Jennie Fink, nes "dvasia šventa" per sapną jam pasakiusi, kad toji mergaitė yra "ragana," "turi su velniu reikalus," ir todėl reikia ją nužudyti. Teismas nutėisė šitą fanatiką mirti. Jis apeliavo į vyriausį valstijos teismą, bet ir šitas mirties bausmė patvirtino.

LENKIJOS KONFISKUOTI ŽYDŲ TURTAI.

Iš Varšuvos pranešama, kad Lenkijos valdžia konfiskavusi žydų labdarings organizacijos B'Nai B'Rith turtus. Bet žydai sako, kad ši organizacija daug turtų ir neturėjusi, nes užsiimdavo daugiausia aukų rinkimu, o surinktos aukos tuojaus budavo atiduodamos labdaringsiems tikslams.

TEISĖJAS ATSIKASO DEPORTUOTI ŽYDĄ.

Chicagoj buvo areštuotas žydas Weinberg kaip nelegaliai įvažiavęs imigrantas. Valdžios agentai pastatė jį prieš federalį teisėją Sullivaną, kad nuteistų jį deportuoti. Bet teisėjas atsisakė jį deportuoti. Sako, kur gi jis dėsias dabar Europon deportuotas.

POPIEŽIUS VĖL BUVO SUSMUKĖS.

Pereiną savaitę popiežius vėl susmuko ir išrodė, kad jau šį sykį nebeatsikels, bet pašaukti daktarai jį atgaivino.

Stokjarduose Gresia Generalis C. I. O. Streikas.

Amerikos Darbo Federacija eina skėbauti.

Pereiną savaitę CIO uniija apskelbė streiką Chicagos stokjarduose. Ji reikalauja geresnio atlyginimo už darbą, 40 valandų darbo savaitės, uždaros dirbtuvės (closed shop), check-off sistemos, raštiško kontrakto ir apmokamų atostogų.

Amerikos Darbo Federacijos vadai tuojaus pasisiulė stokjardų kompanijai įskėbus. Jie žadėjo šį panedėlį atvesti į stokjardus apie 200 savo "federiešių" skėbauti.

Federalės valdžios atstovai bandė streiką sulaukyt da pereiną savaitę, kad Federacijos skėbai neturėtų progos šį panedėlį susikirsti su CIO piketais. Nors derybos buvo pradėtos, tačiau stokjardų kompanija tuo jį jų pasitraukė, patardama atnaujinti jas šį panedėlį po pietų. Matyt, ji tikėjosi, kad panedėlio rytą ateis keli šimtai "federiešių" ir streikas bus sulaužytas. Federacijos agentas Devero irgi taip pasakė: "Panedėlį 6 valandą iš ryto mes CIO pikietų linijas sulaužysim."

Tuo tarpu CIO uniijistų vadai Bitneris pareiškė, kad jeigu streikierių reikalavimai nebus išpildyti ir kompanija su Amerikos Darbo Federacijos pagalba kėsinsis streiką laužyti, tai visose Armour kompanijos skėdyklose, kiek tik jų Amerikoje yra, bus apskelbtas generalis streikas.

DETROITE VĖL BUVO SIT-DOWN STREIKAS.

Pereiną savaitę Detroitė buvo sustreikavę keli tūkstančiai darbininkų, kurie dirba Chevrolet automobiliams ašis ir gyras. Paskelbė streiką, darbininkai okupavė dirbtuvę. Tai buvo protestas prieš General Motors kompaniją, kam ji pašalino du uniijos sargus, kurie išmetė iš dirbtuvės du neuniijistus. Laikraščiai rašo, kad streikas jau pasibaigęs.

MAINE'O GIRIOSE UŽSNIGO 100 MEDŽIOTOJŲ.

Netikėta žiema staigiai užklupo Maine'o giriose 100 medžiotojų, vyrų ir moterų, kurie buvo tenai suvažiavę iš kitų valstijų. Keliai per girias pasidarė neišbrendami ir tie sportai dabar sėdi kempėse be maisto. Iš orlaivių jiems mėtoma valgio ir organizuojama pagalba juos iš pusnių išgabenti.

TEISĖJAS ATSIKASO DEPORTUOTI ŽYDĄ.

Chicagoj buvo areštuotas žydas Weinberg kaip nelegaliai įvažiavęs imigrantas. Valdžios agentai pastatė jį prieš federalį teisėją Sullivaną, kad nuteistų jį deportuoti. Bet teisėjas atsisakė jį deportuoti. Sako, kur gi jis dėsias dabar Europon deportuotas.

Kaip Organizuojama Karui Amerikos Industrija

VIENĄ KANUOLĘ DIRBA 27,000 DIRBTUVIŲ.

Mašinistams ir kitokiems amatninkams atsidaro daug gerai apmokamų darbų.

Šiomis dienomis Jungtinių Valstijų valdžia davė Naujos Anglijos fabrikams \$3,600,000 vertės užsakymų ginklams. Tai yra daugiausia vis taip vadinami "pamokinimo užsakymai." Tais užsakymais valdžia nori paruošti šalies pramonę karo reikalams.

Pasaulinis karas užklupo Ameriką visai nepasiruošusią. Jos fabrikai galėjo priimti daug batų; maisto kompanijos galėjo pagaminti armijai valgomųjų daiktų; bet nebuvo įrengta pakankamai dirbtuvių, kurios būtų galėjusios pristatyti kiek reikia ginklų, sprogstamosios medžiagos ir kitų karo reikmenų.

Dėl to šios šalies valdžia buvo atsidurusi labai kėblio padėty. Ir dėl to dabar ji nori būti pasiruošus. Todėl ir sugalvota planas industrijai organizuoti taip, kad karo ištikus ji būtų jau pasiruošusi tuojaus pereinai iš taikos reikmenų gamybos į karo reikmenų gamybą.

Užsakymai duodami nedideli, po truputį išdalinama daugeliui dirbtuvių, kad kiekviena jų žinotų kaip kas padaroma. Todėl šitie užsakymai ir vadinami "pamokinimo užsakymais" (educational orders).

Pavyzdžiui, 16-kos colių kanuolė turi 27,000 atskirų dalių. Kai kurios tos dalių yra labai mažutės ir jų daug nereikia; kitos vėl labai jauslios ir komplikuotos, ir joms pagaminti reikia labai gerai išlavintų specialistų. Jokiai dirbtuvei negali apsimokėti gaminti visas tas dalis pas save. Todėl įvairios dalys yra atiduodamos įvairioms firmoms, kurios turi tinkamiaus įrengtas dirbtuves. Tuo budu vieną kanuolę gali dirbti 27,000 įvairių dirbtuvių, tai yra, dirbti atskiras jos dalis. Karo metu toks darbo padalinimas yra labai svarbus, nes jis gali but greitai atliktas ir prieš šnipams nelengva sužinoti kaip ir kur kas gaminama.

Pagamintos įvairiose dirbtuvėse atskiros dalys suvežamos į valdžios arsenalus ir čia sudedamos į kruvą. Į arsenalus priimami tik Amerikos piliečiai ir pirmenybė duodama karo veteranams. Watertowno arsenalas, kuris randasi netoli nuo Bostono, dažnai įieško ir lietuvių mechanikų (tas dažnai skelbiama "Keleivy"). Dabartiniu laiku Watertowno arsenale dirba prie ginklų 1,200 žmonių, o keli mėnesiai atgal darbo tik 600. Gerų mechanikų reikia ir daugiau.

Naujiems ginklams gaminti reikalingos naujos mašinos. Toms mašinoms padaryti taip pat reikia gerų mechanikų. Karo ginklai kas diena darosi vis daugiau komplikuoti. Kiekvienai mechanizmo dalis turi

but padaryta taip tiksliai, kad nei per plauką nebutų perdidelė ar per maža, nes kitaip ji netiks arba ginklas neveiks kaip reikia. Toms dalims peržiūrėti reikalingi specialistai inspektoriai, o tiems inspektoriams reikalingi tam tikri instrumentai ir matikliai, kuriais įvairios mašinų dalys turi but patikrintos pirma negu jos bus priimtos ir į arsenalus išsiųstos. Gi tiems instrumentams ir matikliams gaminti vėl reikalingi tam tikri mechanikai.

Žodžiu, norint paruošti pramonę karo gamybai, reikalinga galybė visokių specialistų, o šitokių specialistų per mėnesį-kita nepadarysi. Juos išlavinti ima daug laiko. Taigi dabar jie ir bus lavinami. Pereiną Kongresas yra paskyręs tam tikslui gerą sumą pinigų. Už tuos pinigus dabar duodami fabrikams "pamokinimo užsakymai." Kai kuriai firmai tenka ir geras karnis: Pavyzdžiui, Colt Firearms kompanijai Hartforde pereiną savaitę duota padaryti 3,100 kulkasvaidžių už \$2,100,000. Juos pagaminti ims visus metus laiko.

Orlaivių fabrikantai taipgi gauna daug užsakymų. Busią pastatyta armijai 12,000 lėktuvų.

Amerika pamatė, kad anksčiau ar vėliau jai teks susiremti su Japonija, todėl ji pradėjo ruošti karui ne juokais.

Republikonai Nori Pašalinti Savo Vadą.

Šią savaitę Washingtonė susirenka republikonų partijos centro komitetas ir laukraščiai rašo, kad galimas esąs daiktas, jog dabartinis tos partijos pirmininkas Hamiltonas busiąs pašalintas. Jo vieton siulo newyorkietį Simpsoną, kuris paskutiniaus New Yorko gubernatoriaus rinkimais vedė republikono Dewey vajų. Hamiltonu republikonai nepatenkinti, nes jam vadovaujant jos kandidatas į prezidentus Landonas buvo smarkiai sumuštas ir partija visiškai susmuko. Hamiltonas jau tuomet norėjo rezignuoti, bet tada niekas nenorėjo buti tos partijos vadu. Šio rudenio rinkimuose ji tačiau atsisago, todėl atsirado ir kandidatų į jos vadus. Jie jau agituoja, kad Hamiltoną reikia pašalinti.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Pereinam "Keleivio" numerį, pirmame puslapy, įsiskverbė nemaloni klaida. Tenai buvo įdėta žinia antgalviu: "Siurpulinga Tragedija Baltimorės Liet. Seimynoj." Ši tragedija įvyko ne Baltimorėj, bet Scrantone, Pa., prie 1505 Albright ave., kur gyveno Matulionių šeima.

Ačiū broliui W. A. Meškiniui, Scrantone lietuvių inšurans ir real estate bizniežiui, kuris mums šitą klaidą pastebėjo.

LAISVYBĖS VALSTYBINĖ BIBLIOTEKA P760-3462

APŽVALGA

VILNIAUS "VADUOTOJAMS" SMETONA UŽDARĖ BURNAS.

Mes jau ne sykį sakėm, kad tautininkų įsteigta "Vilniaus Vaduotojų Sąjunga," kaip ir jų deklamacija "Mes be Vilniaus nenurimsim," yra niekas daugiau, kaip tik humbugas žmonėms akis dūmti. Šitas humbugas Smetanos valdžiai buvo reikalingas tam, kad būtų kuo pateisinti karo stovį ir kitas represijas opozicijai slopinti. Per visą karo stovį buvo areštuojami ir karo teismų baudžiami, dažnai net miršintimi, tik savo žmonės, Lietuvos piliečiai. Jeigu lenkų ar vokiečių šnipai kartais ir pateikdavo kalėjimams, tai "tautos vadas" Smetona kuorgreičiausiai juos savo "malonės aktais" paleisdavo. Bet Lietuvos socialdemokratams ir kiti laisvės gynėjai da ir šiandien tebesėdį kalėjimuose. Švenčiant Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktį perėitą žiemą buvo paskelbta kaliniams amnestija, bet tik arkliavagiams ir Hitlerio agentams, aršiausiems Lietuvos priešams, o ne socialdemokratams, ne Lietuvos laisvės gynėjams.

Visa tai mums aiškiai rodo, jog karo stovis buvo laikomas ne dėl to, kad lenkai turi Vilnių užėmę, arba kad hitlerininkai nori Klaipėdą atsiplėšti, bet vien dėl to, kad būtų galima slopinti savo žmones, kad saujalę smurtininkų galėtų prieš tautos norą išsilaikyti valdžioje. Todėl mes ir sakėm, kad tautininkų kalbos apie Vilnių "vadavimą" buvo blofas.

Dabar šita patvirtino ir pati tautininkų valdžia. Pereitą savaitę per Generalinį Konsulatą New York'e atėjo iš Kauno žinių, kad Smetonos kompanija jau pasirašiusi su Varšuvos smurtininkais "spaudos nepuolimo sutartį." Nors tas sutarties turinys nepaaiškintas, bet ką ji reiškia, galima jau numatyti iš jos pavadinimo—nepulti vieni kitų spaudoje! Tai reiškia, jog Lietuvos laikraščiams jau bus uždrausta rašyti, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė, kad lenkai turi mums jį sugrąžinti.

Ką gi tuomet veiks "Vilniaus Vaduotojų Sąjunga?"

Tiesą pasakius, Vilniui vaduoti jį nieko neveikė ir pirma. Bet visgi jį rinko neva tam tikslui pinigų ir gauti iš Amerikos aukų dažnai surengdavo Metropolitono viešbuty linksmą rautą, kur "krupniku" savo drąsą sustiprinę "vaduotojai" sušukdavo: "Ei, pasauli! Mes be Vilniaus nenurimsim!" Dabar, rodos, ji negalės jau nei šitokių rantų kelti, nei jos leidžiamas laikraštis "Musų Vilnius" praneša, kad—

"Gyvenamojo laikotarpio žiaurios, nežmoniškos aplinkybės verčia mus užsidaryti savyje, tramdyti jausmus ir slėpti mintis. Suprantame ir atjaučiame nelengvą mūsų vyriausybės padėį ir didžią atsakomybę šiais sunkiais laikais."

Vadinasi, "Vilniaus Vaduotojų Sąjunga" jau uždaro burna. Nevalia daugiau deklamuoti, "Mes be Vilniaus nenurimsim!" Gal nevalia bus ir "krupniko" už vilniečių sveikatą gerti!

Žinoma, tai nereiškia, kad Vilnius Lietuvai jau žūvęs. Ateis laikas, kada jis sugrįš. Bet tai bus tada, kada Lietuvos ir Lenkijos žmonės sutraukys diktatūros pančius ir paduos vieni kitiems draugiškas rankas.

ŽYDAI IR KATALIKAI.

"Draugas" daro palyginimą tarp persekiojamų Vokietijoje žydų ir katalikų. Sako:

"Kaip greit vokiečių naciai pradėjo juos, žydus, persekioti, tuoj apie tai sužinojo visas pasaulis iš visur pradėta reikštis jiems simpatija ir visokeriopą paramą teikti. O kai šiomis dienomis dar labiau ir žiauriau Vokietijos žydus paspaudė, Amerikos spauda dėl to didžiausią riksmą sukėlė, katalikų yskupai griežtai užprotestavo, Prezidentas Rooseveltas tarė savo žodį, ambasadorių iš Berlyno atšaukė, daugiau žydų iš Vokietijos iš kraštą įleisti pažadėjo. Visa visuomenė suskato protestuoti prieš žydų persekiojimą."

Bet štai kitas pavyzdys:

"Katalikai Vokietijoje taip pat yra persekiojami. Atimta jiems veikimo teisės, nusavintos mokyklos, persekiojami kunigai, ypač vienuoliai, kurių nemaža į kalėjimą sukišta, nemaža jų žiauriai buvo sumušta, užpuolami net kardinolai, bet vis dėlto nei šio krašto spauda, nei vyriausybė ir nei pati visuomenė iš to didelio dalyko nedaro. Jei žydų naciai but nepalietę, i katalikų persekiojimą tame krašte nei spauda nei organizacijos nebut kreipę savo dėmesį. Dėl to nei ambasadorius nebut buvęs atšauktas iš Berlyno. Bet kai žydus paspaudė, rodos, pats pragaras Vokietijoje atsivėrė!"

Kunigai sako, kad pasaulis viskas darosi pagal Dievo valią. Taigi "Draugas," kaip kunigų laikraštis, turėtų čia padaryti išvadą, kad Dievas daug geriau myli žydus, negu katalikus.

SAKO, TAUTININKAI TYCIOJASI IŠ TAUTOS.

Rašydamas apie Smetonos "rinkimus," South Bostono "Darbininkas" sako:

"Nežiūrint tos pagarbos, kurią neva visa Lietuva teikia p. Smetonai, jis vis dėlto taip sutvarkė rinkimų mašiną, kad rinkimai išėitų vien jo naudai. Reiškia, jis pats save išrinko, nes rinkikai jo buvo išrinkti. Ranka ranką numazgojo. Jei p. Smetona būtų jau taip tikras, kad tauta jį gerbia ir myli, tai būtų davęs valią visai tautai jį išrinkti. Kadangi jį rinko tik tautininkų partijos nariai, tai aišku, kad jis vien tautininkais tepasitiki. Kaip tą dalyką neįvertaliosime, vis vien susidaro išvada, kad tautininkų partija skaudžiai iš tautos pasityčiojo. Tautos vadai ar vadams taip elgtis nepridera."

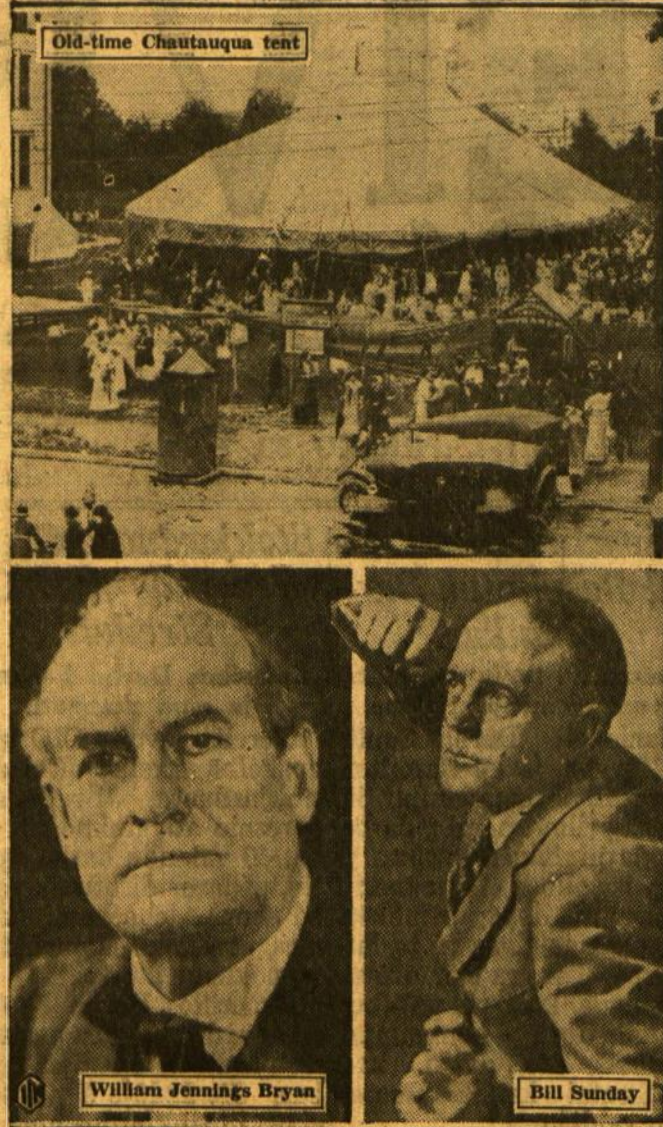
Gera, kad "Darbininkas" nors dabar suprato tai, ką mes jau senai esam pasakę.

SKIRTUMAS TARP PROLETARO IR LUMPENPROLETARO.

Šiandien mūsų spaudoje jau rečiau pasirodo žodis "proletaras," o "lumpenproletaro" visai nesimato. Bet tai nereiškia, kad tokie elementai jau būtų visuomenėje išnykę. Jie kaip buvo, taip ir tebėra, ir "Vilniaus žodis" aiškina, koks tarp jų skirtumas. Sako:

"Žodis 'proletaras,' regis, viems yra žinomas. Mažiau jau girdima 'lumpenproletaras.' Tarp šių žodžių yra pagrindinis skirtumas. Proletaru apibrėžiama žmogus, netikisios visuomeninės santvarkos ekonomiskam vargan ir skurdinmurkdytas, imurkdė jį gyvenimas. Bet nežiniaužė dvaisiskai. Jo protas ir raumens nesitenkina gyvenamąja bukle, stengiasi iškopti iš prara-

Mulkintojai Eina Iš Mados.

Šio vaizdelio viršuje yra parodyta senų laikų Chautauqua palapinė, kurią New Yorko valstijos metodistai pastatė Biblijos skaitymui. Prie Chautauqua ežero vasaros laiku suvažiuoja daug žmonių, kurie buvo kviečiami į tą palapinę Biblijos skaityti. Čia atvažiuodavo savo "pamokslų" sakyt didis hunbugierius Billy Sunday ir "beždžionių priešas" nabašninkas Bryan. Bet dabar šitokių misijonierių vietą užėmė rimti švietėjai ir mokytojai. Į Chautauqua palapinę žmonės susirenka ir dabar, tik jau dabar tenai ne Biblija skaitoma, bet aiškinami praktiški ir naudingi dalykai, kaip kuno kultura, amatai, žemės ūkis ir tt.

SKUNDŽIA KOMUNISTŲ PARTIJĄ.

Dies kaltina ją esant "svetimoms vyriausybės agentu."

Jungtinės Valstijos yra išleistas įstatymas, kuris reikalauja, kad visų svetimų vyriausybių atstovai ir agentai šioje šalyje užsiregistruotų Valstybės Departamente, nurodydami kuriai valstybei ar svetimai organizacijai jie tarnauja, kokiū būdu jie tą patarnavimą atlieka ir tt.

Taigi, pasiremdamas šituo įstatymu, kongresmanas Dies, kuris tirinėja "priešamerikonišką veiklą," apskundė Justicijos Departamentui Amerikos Komunistų Partiją, reikalaujamas traukti ją atsakomybėn, nes ji nėra užsiregistravusi, kaip įstatymas reikalauja, kad ji "tarnauja svetimai vyriausybei." Dies sakosi turįs saujos rankose pakankamai įrodančių faktų, kad Amerikos Komunistų Partija esanti Komunistinio Trečiojo Internacionalo agentas, pildo to Internacionalo įsakymus, dirba jo naudai ir dalyvauja jo suvažiavimuose, kurie būna šaukiami Maskvoje.

Dėl "svieto akių" Dies pataria traukti atsakomybėn ir vokiškųjų fašistų "Bundą," kuris taip pat ne užsiregistravęs kaip svetimos valstybės agentas, nors ištikrųjų toks yra.

Bet daugiausia Dies varosi prieš kairiasias organizacijas. Jis skundžia Justicijos Departamentui net federalės valdžios valdininkus, kurie priklauso prie Lygos už Taiką ir Demokratiją. Toliau jis skundžia visas organizacijas, kurios teikia kokią nors pagalbą Ispanijos demokratijai, Amerikos Studentų Uniją ir visą eilę kitų grupių.

Ponas Dies "užmiršo" tik Romos katalikų bažnyčią, kuri tarnauja svetimai Vatikano valstybei, renka jai pinigus ir tvarkosi popiežiaus leidžiamais įstatymais.

Iš Kur Kilo Obalsis: 'Lietuvai nei Cento.'

Tautininkų ir klerikalų laikraščiai dažnai prikašioja "Naujienu" redaktoriui drg. P. Grigaičiui, buk jis iškelęs obalsį: "Lietuvai nei cento!" Bet kai drg. Grigaitis pareikalauja, kad jie parodytų, kur ir kada jis yra taip sakęs ar rašęs, tai įrodyt jie to negali.

Šiomis dienomis man netytia teko surasti, kad panašų dalyką yra parašęs ne drg. Grigaitis, bet nabašninkas Kapsukas, su kuriuo dabartinis "Naujienu" redaktorius nekuomet nesutikdavo.

1916 metaisėjusios "Naujosios Gdynės" 3-čiam numerio telpa V. Kapsuko straipsnys Lietuvos nepriklausomybės klausimu, ir štai ką jis ten sako: "Jie neaprepta, kad tos išvadosios valstybės, kad ir jos įvyktų, anaipol neišrištų tautų klausimo." Toliau: "Jos tik vardu nepriklausomos butų, o ištikrųjų priklausytų nuo tos didžiosios valstybės, kurios išrokavimais ta 'nepriklausomybė' būtų joms suteikta." Dar toliau: "Mažiukės, ypatingai tokių atsilikusių ūkių, valstybės, kaip Lietuva, ir taip varžomos kaimynų, gali tik naujų retėžių nukalti darbininkų klasei, o ne išliuosuoti ją." Ir ant pabaigos V. Kapsukas griežtai pasako: "Nė cento naujai iškeiptiems 'diplomatomams' su jų 'nepriklausoma Lietuva!'" (Vilniaus mano pabraukta. — Bešališkas.)

Tuo laikų drg. P. Grigaitis buvo "Naujos Gdynės" redaktorius ir jis tame pačiame numeryje duodamas V. Kapsukui atsakymą nurodo, jog nėra da pervėlu kad ir tokiai mažai šaliai, kaip Lietuva, gauti nepriklumybė. Jis mano, kad kaip nėra dar išrištą klausimas privatinės nuosavybės, taip dar neišrištą klausimas ir tautų. Ir drg. Grigaitis tenai nesutiko su V. Kapsuko nuomone.

Taigi matome, kad mūsų dešinėji prikašioja tą obalsį drg. Grigaičiui ir bendrai socialistams neteisingai. Anot tos pasakos, jie girdėjo kad skambina, bet nežino nei kur, nei kas.

Bešališkas.

3,257,400 Gyvena iš WPA Paramos.

Washingtono žiniomis, dabartiniu laiku 3,257,400 bedarbių gyvena iš WPA (Works Progress Administration) organizuojamų viešųjų darbų.

Lapkričio 3 dieną prie WPA dirbo 3,262,669 bedarbiai. Tai aukščiausia skaitlinė, kokia yra kada buvusi WPA knygos. Nežiūrint kad privatinė pramonė paskutiniiais laikais darbų lyg ir pradėjo gerėti, Rooseveltas anądien pasakė, kad šelpiamųjų skaičius vargiai sumažėsias, nes visi bedarbiai nekuomet nebuvo šelpiami. Iš viso bedarbių yra apie 12,000,000, neskaitytant jų šeimynų. Privatinė pramonė visiems jiems darbo nekuomet nebusią ir milijonus žmonių visuomet reikėsia šelpiti iš valstybės išdo.

STUDENTŲ RIAUŠES SOFIJOJ.

Bulgarijos sostinė Sofijoje perėitą savaitę studentai įtaisė demonstraciją ir reikalavo, kad būtų peržiūrėta taikos sutartis, kuria po karo kai kurie Bulgarijos pakraščiai buvo atiduoti Jugoslavijai ir Rumunijai. Policija pradėjo studentus krikdyt ir kilo riaušės, kuriose 6 studentai buvo sužeisti.

MOKSLO ŽINIOS.

Yla mėsai šaldyt.

Amerikoje beveik visi jau žino apie elektriškus šaldytuvus. Seniau tokių šaldymo priemonių nebuvo. Žmonės žinodavo tik paprastą ledą. Dabar gi jau ir ledas gaminamas mašinomis.

Atsiradus šaldymo mašinoms, gimė ir moderniškoji mėsos pramonė. Šviežia mėsa sukraunama į vagonus arba į laivus ir tiek sušaldoma, kad ją galima siųsti už kelių tūkstančių mylių karščiausiu vasaros metu ir ji nueina paskirton vieton taip šviežia, kaip iš skerdyklos.

Bet nežiūrint šitų pagerinimų, prieš mėsos pramonininkus viena problema vis dar buvo neišrišta, butent, kaip užšaldyti didedę jaučio kulšį iš vidaus? Nes per didelį, apskritą, taukais apaugusį mėsos gabalą šaltis greitai nepereina. Didelę jaučio ketvirtį gali paviršium sušalti į kaulą, tačiau jos vidury per ištisą parą mėsa bus dar šilta. Dėl to dažnai pasitaikydavo, kad daug brangios mėsos surugdavo, nors paviršium ji ir sušalusi. Bet dabar mokslui pavyko nuveikti ir šitą kliūtį. Wilsono and Co. mėsos firmos tarnautojai Chicagoje sugalvojo šaldomąją ylą. Tai yra apie dviejų pėdų ilgio nerudijamo plieno tuba, kurios viduriu cirkuliuoja šaldomas šarmas. Tubos galas yra smailas, kaip yla, taip kad ją galima perskrostiti didžiausio jaučio pasturgalinę ketvirtį ir mėsa užšaldoma iš vidaus.

Naujas instrumentas akims tirti.

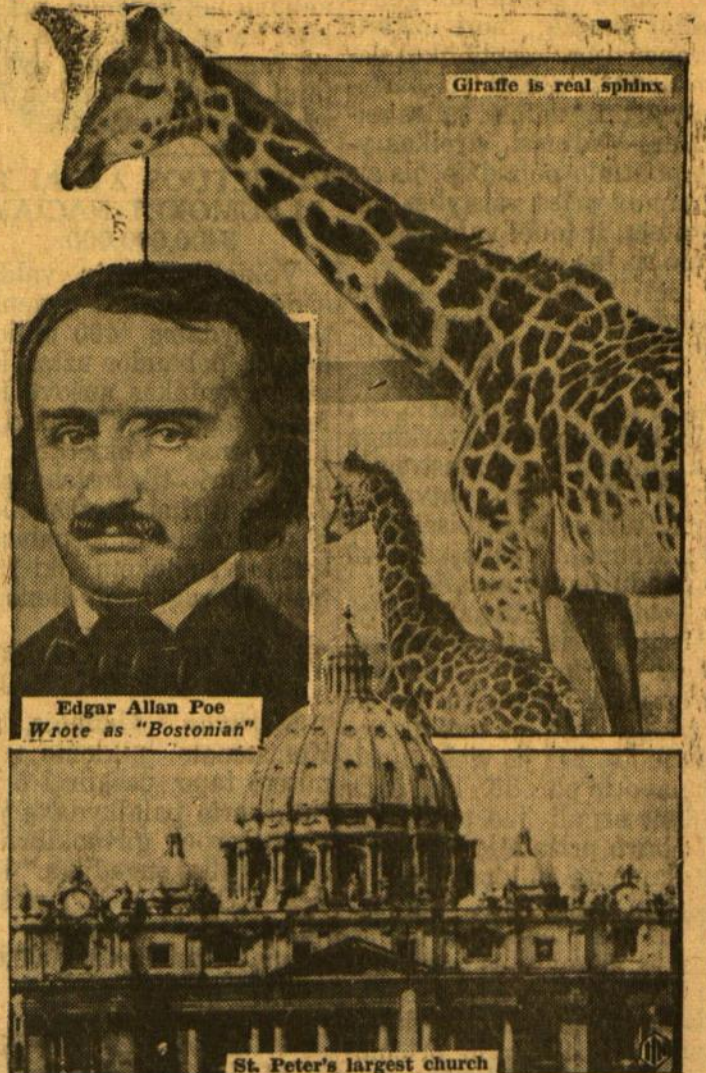
Kodėl nakties laiku buna daugiau automobilių nelaimių, negu dienos šviesoj? Todėl, kad daugelio žmonių akys negali prieš silpnos šviesos prisitaikyt. Šitoks stovis yra vadinamas "naktiniu aklumu." Medicinos ir optikos mokslai yra jau nustatę, kad kuomet žmogus naktį nieko nemato, tai jo sistemoi trukta vitamino "A." Dabar "Scientific American" praneša, kad yra jau naujas mokslas, kuris per 5 minutes

parodo, ar žmogui truksta to vitamino, ar ne. Tas prietaisas esąs pavadintas adaptometro vardu. Daktarai esą tokios nuomonės, kad adaptometras bus labai naudingas išradimas akių specialistams, mokykloms, armijai, laivynui, aviacijai, dirbtuvėms ir kitoms gyvenimo sritims. Su jo pagalba visuomet busią galima patirti, ar žmogui reikia vitamino "A," ar ne. Jeigu tik pasirodys, kad prie silpnos šviesos akys nemato, tai bus jau pirmas ženklas, kad žmogui ar vaikui reikia tokio maisto, kuriame yra to vitamino. Vitaminas "A" gamina akies retinąją substanciją, kuri butinai yra reikalinga matymui silpnos šviesoj. Tą substanciją silpnina arba ir visai "išplauina" aštriai žerinti šviesa iš automobilių lempų. Tokia šviesa užgaautos akys laikinai visįškai nieko nemato.

Juron nuskendusi upė.

Colorados upė, kuri teka per Colorados, Utos, Arizono ir Californijos valstijas, yra išgraužusi per kalnus didžiausią prarają, angliskai vadinamą Grand Canyon. Vietomis šito lovio sienos kyla daugiau kaip mylia aukšty. Mokslininkai suvažiuoja čia iš visų pasaulio kraštų tirti žemės sluogsnų. Gama čia lyg tyčia išrėžė žemės plutoj giliausį griovį, kad žmogus galėtų skaityti savo planetos praeitį kaip iš knygos lapų. Ilinojaus Universiteto profesorius Francis Shepard, kuris pereitą vasarą buvo nuvažiavęs tą prarają tirti, dabar praneša, kad apie tą vietą, kur Colorados upė įteka į Pacifiko vandenyną, yra nuskendęs juron didelis Californijos pakraščio plotas — nuskendęs kartu su buvusią jame prarają ir su visa Colorados upe. To didžiojo lovio dugne, po jura, upės srovė ir dabar da tekanti į Pacifiką per 30 mylių nuo pakraščio. Prof. Shepard sakosi patyręs šitą gamtos idomybę tam tikrais instrumentais, kurie nuleisti jūros dugnan registruoja vandens tekimą.

Faktai, kuriuos Verta Žinoti.

Čia yra parodyti trys idomūs dalykai: (1) garsus amerikiečių poetas Edgar Allen Poe, kurio geriausia poema apie juodvarnį Račkauskas yra išvertęs ir lietuvių kalbon. (2) Žirafa, kuri iš visų gyvulių turi ilgiausią kaklą, nepaprastai ilgą liežuvį, bet visai neturi balso. (3) Sv. Petro bažnyčia Romoje yra didžiausia katalikų bažnyčia visame pasauly; ji buvo pradėta statyt 1506 metais, o pabaigta už 126 metų vėliau.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Lietuvių Socialistų Sąjungos 19 kuopos susirinkimas.

Lapkričio 18 d. buvo gana svarbus LSS. 19 kuopos susirinkimas Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo name. Draugas Viznis trumpais bruožais apibūrė Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno skyriaus veikimą. Jis pranešė, kad iš prieštasties Kongreso skyriaus sekr. J. Nalivaikos susižeidimo, Kongreso konferencija kol kas nebuvo suaukta. Taip pat jis priminė, kad Kongreso skyriaus komitetas mano turėti gana pasekmingą vakariene. Politinio veikimo Kongreso komitetas neparodė, o kodėl, tai aš nežinau, sako drg. Viznis. Veikiausiai tas dalykas paaiškės konferencijoje.

Užakcentuota faktas, kad sekanti meta, vasario mėnesyje, pripuola socialistinio dienraščio "Naujienų" 25 metų jubilėjus. "Naujienų" sulosė labai svarbų vaidmenį lietuvių išeivijoje, o ypatingai vakariene valstijose. Nutarta todėl "Naujienų" 25 metų sukaktį paminėti vakariene, kurią numatoma surengti 1939 metų vasario mėnesį.

Dvejos vestuvės.

Lapkričio 19 Angelių karalienės bažnyčioje tapo suvinčiavotas A. Linkus su Alena Vasauskaite. Abudu čia gimę ir auge jaunuoliai. A. Linkus gana smarkiai veikia Amerikos Darbo Partijoje, o ypatingai lietuvių 14 distrikte. Jo jauna žmonelė energingai darbuojasi tarpe katalikų Angelių karalienės parapijoje. Jų vestuvių pokilis atsisbuvo bažnytinėje svetainėje ir daug dalyvavo žmonių. Kaip jaunavedžio, taip ir jaunosios tėvai pokilio eigoje linkėjo jauniems geriausio pasisekimo. To jiems linkėjo ir giminės bei draugai, to jiems linki ir Katiulis.

Lapkričio 20 susižiedavo toje pačioje bažnyčioje V. Paulauskas su Alena Sabaliauskiute. Abudu kriauciai. Jaunikis dirba Šimono dirbtuvėje, o jaunoji — pas Atkociatį. Vestuvių banketas atsisbuvo SLA. name, 193 Grand st. Žmonių buvo gana daug ir visi smarkiai užė. Linkių ir tiems daug laimės ir pasisekimo šeimyniškame gyvenime.

Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno skyriaus vakariene.

Lapkričio 19 d. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo name buvo Amerikos Lietuvių Kongreso skyriaus Brooklyne vakariene. Nors oras pasitaikė lietingas, bet žmonių susirinko daugiau negu pats rengėjai tikėjosi. Vakarienes eigoje tapo iškviesti organizacijų dalyviai tarti po žodį kitą. Jie savo kalbose linkėjo A. L. Kongresui geriausio pasisekimo. Tas, žinoma, darė gražaus įspūdžio klausytojus. Oficialiai, rodos, organizacijos ir A. L. K. vakariene bilietus pirkė: Kriaucių 54 skyrius, Dr. Martyno Luterio Draugija ir Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas.

Kriaucių reikalai.

Kriauciai jau eina prie pabaigos sezono. Senesni kriauciai dar nepamena tokių blogų laikų, kaip pereinamojo pavasario ir šio rudens sezonas. Yra tokių dirbtuvių, kad per tuos du senovės neįsirdbo pilnos savaitės. Tiesa, nujos viršininkai ramina kriaucius, kad sekan-

tis pavasario sezonas busias geresnis; bet sunku jiems tikėti, nes visoje Amerikoje darbai eina nepergeriausiai. Viršininkai spekuliuoja, kad busianti New Yorke pasaulinė paroda paskatins drabužių fabrikantus daugiau jų gaminti, nes iš tolimų kraštų atvykę žmonės visgi ką nors atminčiai iš New Yorko pirsks. Gal but jie ir turi kiek tiesos. Neužilgo gausime persitikrinti, ar mūsų viršininkai ištisų žino ką sako, ar ne.

Lietuvių siuvėjų 54 skyrius susirupinęs savo narių sunkia bukle. Pildantysis Lokalo komitetas kreipėsi į Joint Boardo, viršininkus, kad prieš šventes paskirtų siuvėjams nors kiek pinigų iš nedarbo apdraudos fondo. Tiesa, apdraudos fonde yra neperdaugiausia pinigų, bet viršininkai mano, kad apie porą tukstančių dolerių musų lokalas galės gauti. Vis geriau, negu nieko. Jeigu tik bus kiek pinigų gauta, tai lokalo komitetas nieko nelaukęs išdalys juos kriauciams.

Kriaucių lokalo nepaprastai susirinkimas bus gruodžio 14 d., kaip 7:30 vakare, Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas. Šis susirinkimas yra priešmetinis. Paprastai priešmetiniuose susirinkimuose buna renkama veik visa lokalo valdyba. Tad kiekvieno kriauciaus priedermė į šį susirinkimą ateiti ir savo balsą atiduoti už tuos, kurie geriausiai jo nuomone rupinasi lokalo ir visų kriaucių reikalais.

Vytautas Katiulis.

PITTSBURGH, PA.

Bendras SLA. veikėjų pasitarimas dėl SLA. Centro kėlimo.

Lapkričio 9 SLA. 3-čio apskričio pastangomis LMD. svetainėje buvo suaukta bendras SLA. Pittsburgho veikėjų susirinkimas. Tame susirinkime dalyvavo visokių pažiūrų veikėjai, pradedant dešimtiesiais ir baigiant kairiaisiais, reiskia, dalyvavo visokių pakraipų.

Pasirodo, kad tarpe Pittsburgho SLA. veikėjų yra galimas bendras darbas svarbiais savo organizacijos reikalais.

Visapusiškai išdiskusavus vienbalsiai buvo užgirtas Pildomosios Tarybos tarimas kelti Centrą į Pennsylvaniją. Kaslink miesto, kuris Pennsylvanijos miestas būtų SLA. Centrai tinkamiausias, tai paaiškės iš visuotinio balsavimo, kur visos kuopos ir visi nariai galės spręsti. Pittsburgho SLA. veikėjų nuomonė, tai atsižvelgiant į Detroito seimo tarimą ir į geografišką visų kuopų esamumą Pittsburghas yra tinkamiausias SLA. Centrai.

Tame reikale nutarta atsisaukti į visas SLA. kuopas ir per spaudą supažindinti SLA. narius su Pittsburghu patariant balsuoti už Pittsburghą kad būtų įvykdytas Detroito seimo tarimas. Nes to reikalauja SLA. tvarka, kad seimų tarimai būtų gerbiami ir vykdomi.

Lewis sako, kad Pittsburghas yra pasaulio dirbtuvė.

Atidarant CIO konvenciją lapkričio 14 d. John L. Lewis savo kalboje pareiškė, kad Pittsburghas esąs: "The Workshop of the World" (pasaulio dirbtuvė) ir Pittsburgho didžiųjų plieno industrijų darbininkai sulosė tikrai milžinišką rolę organizuojant darbininkus į Industrinę Uniją.

Skandalingos Bylos Dalyviai

Iš kairės pusės čia yra parodytas Jungtinių Valstijų jūros pakraščiu sargybos viršininkas Irving Baker. Iš dešinės matome su jauna ir dailia savo žmona žymų D-rą Kentą Berry iš Olympia, Wash. Šis daktaras nužiūrėjo, kad karininkas Baker turi su jo žmona neleistinų santykių, todėl pasikvietė į talką keturis pažįstamus vylius, pagrobė Bakerį iš namų, išvežė į laukus ir nulinčiavo. Dabar D-ras Berry su savo talkininkais yra areštuotas ir kaltinamas "Lindbergho įstatymu."

Pasak Lewis, dėl tos priežasties ir CIO dar pirmąją savo konstitucijinę konvenciją Pittsburghe.

Tačiau reikia neužmiršti, nors CIO dar jauna organizacija bet jau yra milžinas, turi daugiau kaip 4 milijonus narių visame šiaurės Amerikos kontinente, nuo Atlantiko iki Pacifiko.

Pasirodo, kad Pittsburghas žymią rolę lošia netik pasaulinėje industrijų ir prekyboje, bet ir darbininkų organizavime.

Reporteris.

WATERBURY, CONN.

Motiejų Pežą palaidojus.

Lapkričio 16 rytą pasimirė senas Waterburio gyventojas, Motiejus Pežą, susilaukęs 83 metų amžiaus. Amerikoje velionis išgyveno apie 53 metus. Lietuvoje velionis Pežą buvo kilęs iš Vilkiškių apskričio, Paežerių valsčiaus, Bebrininkų kaimo, Šunskų parapijos. Pirmieji Motiejaus metai Amerikoje buvo pergyventi Shenandoah'ry, Pa., kur jis dirbo anglų kasyklose. Pasukū Pežą gyveno nekuri laiką Massachusetts valstijoje, o iš tenai persikėlė į Connecticut. Čia iš pradžių dirbo farmose, vėliau apsigyveno Waterburyje. Tai bus apie 45 metai tam atgal. Atvykęs a. a. kun. Zebriui į Waterbury organizuoti parapiją, Motiejus Pežą buvo išrinktas parapijos pirmininku. Bet, laimei, parapijonų jam neilgai teko būti, nes D-ro J. Šliupo mokslas padarė Motiejų laisvamaniu.

Atvykęs į Waterbury Klemensui Senkui, prasidėjo tarp lietuvių kultūrinis darbas. Įsikūrė Šimano Daukanto teatrališka kuopelė, kuri suvaidino "Ponas ir Muzikai". Tai buvo pirmutinis lietuviškas vaidinimas šioje kolonijoje. Veikalas buvo perstatytas Kl. Senkaus ir M. Pežos pastangomis. Senkus buvo režisierium ir lošė Megerskio rolę. Velionis Pežą buvo Alaburdos rolę. Tik pamanykite, žmonės: suvažiavę Lietuvos dvarų kumečiai ir kaimų ukininkai, kurie neturėjo mažiausio supratimo ką reiskia žodis "teatras", o emėsi artistų darbo! Ir veiklas "Ponas ir Muzikai" paliko Waterburio lietuviuose gana gerą įspūdį.

Vėliau Šimano Daukanto teatrališka kuopelė pastatė visą eilę mažesnių veikalukų. Tada Waterbury buvo tik trys pašalpinės draugijos, butent: švento Kazimiero, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedemino ir Lietuvių Ukėsų Klubas.

Kada tik budavo rengiamas balius, tai visuomet su mažiuku vaidinimu.

Velionis Pežą vėliau darbavosi Tėvynės Mylėtojų Draugijoje ir Lietuvių Laisvamanių Susivienijime.

1901 metų gegužės mėnesį įvyko SLA. seimas Waterburio. Seimo metu buvo pastatytas scenoje veikalas "Keistutis", kuriame velionis Pežą taipgi dalyvavo, tik nepamenu kurioj rolėje.

Velionis Pežą buvo vedęs Mariją Laskevičiūtę, kilusią iš Naumiesčio apskričio, Žaliosios valsčiaus. Bet jo žmona mirė gana anksti, palikdama jam dvi mažas dukreles, Zuzę dviejų ir pusės metų. Neliukę aštuonių mėnesių. Nuo to laiko prasi-dėjo velioniui Pežai sunkios gyvenimo dienos. Antru kartu jis nevedė, tai dukrelė auginamas liko ant jo vieno galvos. Tas, veikiausiai, ir privertė jį pasitraukti iš visuomeninio veikimo.

Velionis išdirbo Waterbury Clock Co. dirbtuvėje apie 45 metus ir uždirbo neblogai, tačiau rupejingai auklėjant mylimas dukreles reikėjo nemaža išlaidų, todėl sutaupti velionis nepaliko. Bet jo laimei, nors ir giliuos senatvės žmogus, vis galėjo dirbti savo amato darba iki šių metų pavasario, tik per kelis mėnesius šiais metais gavo iš valstijos senatvės pensiją. Mirė pasireg tik dvi savaites.

Velionis Motiejus Pežą didesnę savo ilgo amžiaus dalį išbuvo laisvamaniu ir mirė kaip tokiis. Šių metų 18 lapkričio dieną palaidotas Waterbury lietuvių laisvose kapinėse.

Lai buna jam lengva šios šalies žemelė!

Seserunaitis.

WATERBURY, CONN.

Mirusių žmonių profesionalas.

Čia visiems lietuviams gerai žinoma J. D. nelabai senai buvo nuvykęs į Lietuvą. Dabar, sugrįžęs iš fašistinės Lietuvos tas žmogus lankosi po Waterburio lietuvių klubus ir bando užbaltyti prezidento Antano Smetonos režimą. Bet man rodos, kad Waterburio lietuviai žino kur reikia kreiptis Lietuvos reikalais. Jie gali kreiptis prie tokių žmonių, kurie kovoja už atsteigimą Lietuvos demokratijos. Waterburio pažangi lietuvių visuomenė padarytų klaidą, jeigu ji leistų tokiam asmeniui, kuris remia fašistinę diktatūrą, pasinaudoti mūsų doleriais.

Kastriškių Vienuolis.

NEKROLOGAS.

A. a. ANTANAS ŽEBRAUSKAS.

Holyoke, Mass. — Spalių 23, Holyoke ligoninėje mirė plačiai žinomas verslininkas Antanas Zebrauskas, sulaukęs 55 metų amžiaus. Iš Lietuvos velionis paėjo iš Suvalkijos, Punsko parapijos, Aglinių kaimo. Velionis išgyveno Holyoke 35 metus, laikė valgomų daiktų krautuvę ir budamas vertelgystę per 22 metus įgijo pas šios kolonijos žmones gilią simpatiją. Velionio draugai ir giminės prisitunt daugybę gėlių, apie 200 vainikų buvo sudėti aplinkui grabą; dvi pilnas mašinas prikovė lydin velionį į kapus. Palydėjo didžiausia minia žmonių į Kalvarijos kapus Holyoke, Mass. Kun. Puidokas ant kapo pasakė atsi-sveikinimo prakalbą.

Velionis Antanas prigulėjo šv. Kazimiero Dr-joje, visados dalyvavo visokiuose jos parengimuose ir visados dr-jai rengiant kokį nors pokilį gausiai aukaudavo. Velionis mylėjo apšvietą ir remdavo lietuvių viešos apšvietos reikalus. Buvo "Keleivio" šalininkas ir ilgus metus jį skaitė.

A. a. Antanas Zebrauskas.

Laidojimu rūpinos čia augęs lietuvis jaunuolis Vladas Arenas, jis kaip jaunas ir sugabus vyras labai pavyzdinai sutvarkė reikalus ir pateikė velioniui glaudų paskutinį patarnavimą.

Velionis A. Zebrauskas paliko dideliame nuljudime moterį ir tris sūnus Antaną, Praną ir Jurgį. Taipgi tris brolius — Jurgį ir Mikolas gyveno Holyoke, ir Leonas, Lietuvoje. Tris seseris, Kotriną Saviskienę, New Britain, Conn., Oną Matulevičienę, Holyoke ir Marijoną Osipavičienę, Lietuvoje.

Velionės žmona ir našlaičiai šiuo metu dėkuoja visiems, kurie dalyvavo šermyne, palydėjo į kapus ir už paaukautus vainikus velioniui. Taipgi dėkuoja šv. Kazimiero dr-jos nariams už suteiktą paskutinį patarnavimą velioniui palydint į amžiną atil-sį. Antanas Razukevičius.

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Nežinia kur išvažiavo kun. Karužiškis.

Naujosios parapijos klebonas kun. A. Karužiškis apėjo Clevelandą, bet niekam nepasakė, kur ir dėl ko jis liko iškeltas. Lapkričio 13 dieną buvo surengtas išleistuvių bankietas ir dalyvavo nemaža publikos, tačiau ir čia nepaaiškinta, kur minėtas klebonas iš Clevelando išvažiavo. Paprastai, kuomet kunigas buna perkeliamas į kitą koloniją ar parapiją, tai buna viešai parapijonams pranešta, bet čia viskas apsupta paslaptimi. Todėl eina visokios kalbos. Bažnyčios organas "Lietuvių Žinios" nieko nėsako, tik paminėjo apie išleistuvių bankietą. O kur klebonas dingio, tai visai neužsimena.

Daugelis parapijonų apgailestauja, kad kun. Karužiškis turėjo šią koloniją ap-leisti. Jis buvo vienas iš tų plačiau žiurinėčių kunigų ir susitaukydavo su įvairių pakraipų žmonėmis; jis buvo daug draugiškesnis negu kiti kunigai. Religijos jis nebrukdavo tiems, kurie aukščiau jos pakilę ir nenori su ja nieko bendra turėti.

Kito klebono dar nėra paskirta naujai parapijai. Laidinai tą vietą užima vikaras kun. Steigmanas, kuris taipgi yra iš plačiau žiurinėčių kunigų.

Politikierių sukybėms nesimato galo.

Miesto politikieriai dejuoja, kad žada daugelį paleisti nuo WPA darbų. Sakoma, kad vėl jau truksta pinigų. Pas politikierius visuomet truksta pinigų. Bet jeigu jau federalinė valdžia, valstijos ir miestai su bankais pinigų neturi, tai kas gi juos visus turi? Juk darbininkai jų irgi neturi, o Amerika yra turtingiausia šalis pasaulyje. Tai kas gi tuos turtus laiko savo kišeniuje? Darbo žmonės turi atsidaryti savo akis ir pažiūrėti, ką visokie sukčiai daro. Nes jeigu žmonės neprotaus, tik kas metai balsuos už savo išnaudotojus, tai tolyn jie bus vis daugiau ir daugiau išnaudojami.

Republikonų partija praneša, kad jai kainavo \$169,000 išrinkti John W. Brickerį gubernatorium. Ir dar giriasi, kad "išrinkome teisingą žmogų". Bet kas atlygins tas išlaidas, jeigu ne politiški graftai? Visi gerai supranta, kad nei Brickeris, nei kitas iš savo kišenės tokių didelių sumų neleis, jeigu nesitikės atsiimti jų su magaryčioms. Pirmąjį buna surinkti iš tų, kurie tikisi pelnyti, jeigu jų kandidatas bus išrinktas. O teisingai pasipelnęti juk negalima. Pasipelnęti galima tik per politiškus graftus iš tų pinigų, kuriuos piliečiai sumoka kaip mokesčius.

Darbai eina prastai.

Darbai mūsų mieste eina prastai. Nekurios dirbtuvės buvo kiek pradėjusios smarkiau dirbti, bet ir vėl atslugo. Pasirodo, kad nedaug yra pirkėjų gaminamoms prekėms. Jeigu darbininkai pinigų neturi, tai pagamintų produktų negali išpirkti. Tokiu būdu darbai negalės nei kiek geriau eiti, kol darbininkų algos nebus tiek pakeltos, kad jie galėtų pagamintus produktus išpirkti.

Nuo pirmos šių metų dienos automobilių nelaimėse žuvo 112 žmonių Clevelando gatvėse. Kas savaitė po-

licija suima apie 700 asmenų už įvairius prasikaltimus su automobiliais.

Jonas Jarus.

Kas Mums Rašoma

Philadelphia, Pa. Lapkričio 20 Lietuvių Taut. bažnyčios parapija surengė gražų paminėjimą kun. J. Zitkui penkių metų jo darbuotės toje parapijoje. Pirmiausiai visiems svečiams buvo duodama gaudi vakariene. Tarpe vakarienes buvo pasakyta daug gražių kalbų ir pareikšta kun. J. Zitkui gerų linkėjimų už jo gražų ir nuoširdų parapijos tvarkymą. Buvo pareikšta ir keltas gardžių juokų. Gražiausią kalbą pasakė kun. Zittas perbėgdamas savo penkių metų veikimą Philadelphia parapijoje.

Parengime dalyvavo daug lietuvių ir keliolika svetimtaučių ir visi svečiai buvo labai patenkinti.

Po vakarienes buvo šokiai ir jaunimas gražiai linksminosi. Philadelphia lietuvių tautiškojo parapijoje yra pavyzdingas draugiškumas ir nuotaiki veikla. Linkėtina kun. Zittui ir toliau taip pavyzdinai darbuotis liet. neprigulmingoje parapijoje. Taut. parapijonas.

HARTFORD, CONN.

Per medį nepamatė girios.

Neseniai anglų spaudoje pasirodė kun. Jono J. Amboto trijų mėnesių kelionės po Europą įspūdžiai. Šitas kunigėlis rašo apie Lietuvą, paliečia Lietuvos agrikultūrą ir sako, kad Lietuvos žmonės dabartiniu laiku užganėdinti valdžios "geru tvarkymu" šalies.

Zinoma, kiekvieno šaly gali būti laimingų ir patenkintų žmonių, nežiurint kokiam skurde ir varge gyvena liaudis. Ir kun. Ambotas matė Lietuvoje kelis laimingus, bet nematė tukstančių nelaimingųjų. Kitaip pasakius, jis per medį nematė girios. Jisai nematė, kad Lietuvos ukininkai paskendę skurde; kad Lietuvos politiniai kaliniai, kurie kovojo už Lietuvos laisvę, sugrūsti į bendrus kambarius su džiūvininkais. Ir šis dušų ganytojās nematė, kad Lietuvos visuomenė nepakenčia Smetonos režimui. Bet žinoma, kaip galima liesti Lietuvos valdžią, kuomet kunigėlio šalininkai arba Lietuvos dvasiškijs stovi prie valdžios lovio ir ēda abraką kartu su Lietuvos diktatorium A. Smetona? Juk dabartiniu laiku Lietuvoje randasi virš 1,198 Romos katalikų kunigų, kuriems nuo 1928 ligi 1936 metų iš valstybės išdo išmokėta 11,417,655 litai, maždaug apie pusantro milijono per metus! Bet tai da ne viskas. Už tikybos dėstymą aukštesnėse ir vidurinėse mokyklose per paskutinius aštuonerius metus kunigams išmokėta per 1,800,000 litų. Ir tuo pačiu laiku Lietuvos dvasiškijs turi didelių privilegijų iš valdžios.

Na, tai kaipgi tokią valdžią kunigas peiks? Reikia sakyti, kad "visi ja patenkinti". Bet ne visuomet taip bus. Susipras žmonės ir Lietuvoje. Kunigėlius jie tada pasiųs pelkių sausinti ir kelių taisyti per Lietuvos kaimus. Kastriškių Vienuolis.

Gulivero Kelionės ir Nežinomas Šalis.

Labai graži ir interesinga apysaka, pilna sujudinimo. Su paveiklais. Ka'ne 50c.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Labas vakaras, tėve!
—Labas, labas, vaike! Gerai, kad mudu susitikov. Aš norėjau paklausti tavęs vieno dalyko.

—Apie ką?
—Ar norėtum, Maike, gauti nais prezentą ant Krismų?

—Nesakyk, tėve, „nais prezentą ant Krismų.“ Sakyk: „gražią dovaną Kalėdoms.“

—Na, gerai, ar tu norėtum gauti gražią dovaną?

—Kodėl ne!

—Orait, Maike, tai aš pasistorsiu, kad tu ją gautum. Ale ir tu turėsi man ką nors užfundyt.

—O ko tavo širdis trokšta, tėve?

—Maike, jeigu tu nori žinoti, ko trokšta mano širdis, tai tu nupirk man kvortą ruginės, ba mano džioggas senai jau išdžiuvęs. Dali-buk, vaike, anei lašo. Jau ir ta gyvatė išdžiuvo, ką per švento Kazimiero atlaides buvau parsinešęs iš raisto ant liekarstų.

—Bet aš šitokiems dalykams nepritariu, tėve. Aš galiu užrašyti tau laikraštį metams.

—Ne, Maike, aš noriu šnapso. Dabar ateina žiema, tai man reikalingos liekarstvos nuo šalčio.

—Palauk, tėve, bet kokią dovaną ketini man gauti?

—Maike, aš tau gausiu kavalerską Smetonos medali. Tik vakar gavau iš Bruklino gramatą, kad Smetonos paslas Jurgelvičius par-sitraukė iš Kauno visą bak-są ordinu ir dabar neturi kur jų dėti. Taigi gavau pasiuly-mą, kad išdalyčiau juos savo vaiskui. Ale mano vyčiai nenori tautiškų medalių ne-šioti, todėl aš pastanavijau nors vieną tau užfundyt. Gal tave mergos geriau my-lės, kaip turėsi ordiną.

—Ačiū, tėve, už tavo ge-rus norus, bet tokios dova-nos aš nenoriu.

—Na, tai kur mes tuos medalius dėsim, Maikė? Juk ji bačką išversti tautišką tavorą nepritiktų.

—Man tas nerupi, tėve.

—Orait, Maike, tai da-bar tu turėsi kitą klausimą man išvirozyt. Pasakyk, ar teisybę gazetios rašo, kad Smetona pakasavojo Vil-niui Vaduoti Susaidę?

—Išrodo, kad teisybė.

—Na, tai kaip dabar bus su Vilniū?

—Bus kaip buvė.

—Na, o mūsų Sėeslyvos Smerties Susaidė riktavosi

jau važiuoti paliokų vartų iš Gedimino stalyčios. Aš jau ir šoblę išsigalanda. Turė-jau da iš krajaus atsivežęs su titnagu šaujamą pistalie-tą, tai tą atidaviau zakristi-sonui.

—Su titnagu šaujamą?

—Jes, vaike, su titnagu šaujamą.

—O kas tai per ginklas?

—Tai toks zbrajus, Maik-e, ką Polščiaus laikais Lie-tuvos ponai maskolius šau-dydavo. Iš vieno galo reikia užtaisyti, o iš kito su titnagu paraką uždegt. Ir neblogai šauna. Teisybė, liupka truputį sulenkta, ale kaip pa-cieliuoji į priešingą pusę, tai gali patropt kur reikia. Sy-ki per Fordžiulajų šoviau katiną savo jarde ant tvor-os, tai pusę vuodegos nune-šė. Na, o jeigu taip į palioką patriopytum, tai smertis ant vietos. Taigi buvom jau ne-šlekčiausia apsiginklavę ir mislinom Vilnių išvaduoti, o dabar kas?...

—Vilnius, tėve, bus išva-duotas, tik ne tokiais pišta-lietais. Jį išvaduos iš Lenki-jos ponų valdžios pačių len-kių liaudies, taip kaip rusų liaudis išvadavo iš caro val-džios visą Lietuvą.

—Na, tai gerai, Maike. Dabar aš jau miegošiu spa-kainas.

CALIFORNIJOJ DEGA MISKAI.

Jau kelinta savaitė Cali-fornijoje siaučia girių gaisrai ir kas sykis eina vis pla-tyt. Iki pereinios subatos jau buvo ugnies sunaikinta 75,000 akrų gražiausio misko ir 300 triobėsių. Kovojant su gaisru apdegė 78 žmonės. Nuostoliai apskaitomi jau į \$4,000,000, ir ugnis da ne-sulaikytą.

50 ŽMONIŲ ŽUVO PER SNIEGO PUGAS.

Associated Press surinkto-mis žiniomis, per paskutines sniego pugas Jungtinėse Valstijose žuvo 50 žmonių. Pugas prasidėjo per Thank-sgiving Day, 24 lapkričio, ir aprimo tik 27 lapkričio va-karą. Tokių sniego audrų ši-uom laiku nėra buvę jau per 57 metus.

IR JAPONIJA PRIEŠ ŽYDUS.

Pasirašiusi su Vokietijos naciiais sutartį, Japonija ir-gi pradėjo persekioti žydus. Kobės mieste jau pašalinti visi žydai iš muzikos kon-servatorijos.

BURTININKAVIMAS AUSTRALIJOJE.

Nusikaltusieji pakabinami ant stulpų.

Australija priklauso Di-džiosios Britanijos imperi-jai. Ji dar iki šiol labai retai teapgyventa, nes šiuo laiku Australijoje tėra vos apie 10,000,000 gyventojų. Iki atradimo čia gyveno visiškai žemos kultūros malajų rasės gyventojai. Pradėjus Australiją užplusti baltie-siems, čia buviai vis labiau ir labiau buvo nustumiami krašto gilumon, į miškus ir dy-kumas. Čia buviai nepaprastai smarkiai emė išmirti. Šiandien jų bėra likę visiškai nedaug.

Nors baltieji ir turi jiems įtakos, tačiau jų kultūros ly-gis vis dėlto tebėra labai žemas. Net drąsiai galima bu-tų pasakyti, kad senieji Au-stralijos gyventojai šiandien tebėra vieni iš žemiausios kultūros žmonių.

Gyvena jie daugiausia iš medžioklės ir rinkdami lau-kinius vaisius. Kai kurios gi-minės yra klajoklės, o kitos gyvena kaimeliuose. Kai-meliuose yra pastatytos tam tikros palapinės, kuriose gyventojai slepiasi nuo lietaus ir audrų.

Australiečiuose nepaprastai didelės reikšmės turi burtininkai. Dažnai burti-ninkai yra ir giminių vyres-nieji. Australiečiai burti-ninkams nepaprastai tiki, manydami, kad jie tikrai burtais gali žmogui padėti arba jam pakenkti.

Nusikaltusieji prieš burti-ninkus nepaprastai smarkiai baudžiami. Kai kurios gi-minės yra paprotys, kad nusikaltusieji prieš burtininką pakabinamas ant stulpo ir čia visų gyventojų nukanki-namas. Pabėgti nusikaltu-siajam labai sunku, o jei ku-riam ir pavyksta pabėgti, tai jo žniausiai, jis yra su-randamas. Pasirodo, kad tokiams pabėgėliui yra at-siunčiamas tam tikras kau-las, vadinamas „mirties kaulu“, kuris turi reikšti, kad esi pasmerktas mirti ir turi sugrįžti savo kaiman.

Neseniai Queenslando val-stybėje, Australijoje, anglų policijos viršininkas majoras Aubrey pergyveno tokį įvykį.

Prieš trejus metus pas-majorą užėjo vienas pašau-lietas. Jis pasipasakojo, kad į Windorah miestą jis atėjęs pėsčias iš savo kaimelio, apie 300 kilometrų, nes iš te-na jis turėjęs bėgti. Esą, jis susipykęs su burtininku ir jam grėsius didelę bausmę, todėl jis nutaręs pabėgti. Jis prašė policijos viršininką, kad jam duotų kokio darbo. Majoras Aubrey pasiliko jį pas save tarnu. Jo vardas buvo Wagga. Jis pasirodė geras ir stropus tarnas, ma-joras Aubrey jį pamilo.

Prieš kiek laiko Wagga pasidarė nepaprastai nuli-dęs. Majoras paklausė, kas jam yra. Wagga atsakė, kad jį esą susekė ir jis turįs grįž-ti į savo kaimą. Tenai jis esąs nuteistas mirties baus-me. Majorui tai atrodė labai keista ir jis į tai nedaug dė-mesio tekrepė. Bet štai vie-ną rytą Wagga dingo. Ilges-nį laiką jam nesugrįžus, Au-brey nutarė ištirti, kas čia per dalykas yra. Jis pasiėmė keliatą policininkų, sėdo au-tomobilium ir išvyko į Wag-gos kaimelį, kurio vietą tar-nas jam buvo nupasakojęs. Kelionė, žinoma, buvo sun-ki ir varginanti — reikėjo keliauti per džiungles, kur nėra jokių kelių.

Policininkai kaimelin at-vyko kaip tik laiku. Negrų kaimelyje jie pamatė išgaštin-gą vaizdą: Wagga kabojo ant stulpo, jau beveik visiškai be jėgų, o kaimelio gy-ventojai šokinėjo ir laidė į jį strėles. Užteko poros revol-verių šūvių, kad gyventojai

išlakstyti į visas puses. Po-licininkai greitai pasigriebė Wagga, išsodinod automobi-lin ir nudumė atgal miestan. Wagga buvo nuvežtas ligo-nin, tačiau praėjo keliat-savaičių, kol jis pasvei-ko.

Dabar Wagga papasako-jo, kaip visa tai atsitiko. Esą, jis gavęs „mirties kau-lą“, kurį jam nežinia kas įkišo. O pagal jų papročius esą taip: jei mirusio žmo-gaus kaulas yra nematant ir nežinant kam nors atne-samas ir įkišamas kišenėn, tai tas yra pasmerktas mir-ties bausme ir butinai turi atsiduoti mirčiai. Matyti, kaimelio burtininkas, su ku-riuo Wagga susipyko ir nuo kurio keršto pabėgo, nenu-rimo tol, kol nesurado Wag-

KAIP ŽMONES PERSISALDO IR KAIP TO IŠVENGTI.

Rudens ir žiemos metu padažnėja susirgimai taip vadinamomis persisaldymo ligomis: sloga, gripu, plau-čių uždegimu ir tt. Šiame straipsnyje noriu papasa-koti, kodėl žmonės persisal-do, kaip pats persisaldymas įvyksta, taip pat kaip iš-vengti persisaldymo ir dėl jo atsirandančių susirgimų.

Žmogaus kūno šiluma yra 98.4 F. laipsnių, o aplinku-mos oras visada yra šaltes-nis. Todėl žmogaus kūnas nuolat vėsta, savo šilumą lei-džia į aplinką. Jeigu žmo-gaus kūnas atvėsta paleng-va, jeigu palengva vėsda-mas ir gerokai sušala, tai kunui labai smarkiai da ne-pakenkia. Kas kita buna, kada žmogaus kūnas arba jo kuri nors dalis staiga at-vėsta. Persisaldymu todėl mes ir vadiname staigų, greitą kūno arba jo dalies atšalimą. Kad geriau su-prastume, kodėl staigus kū-no arba jo dalies atšalimas yra kenksmingas, panagrin-ėkime, kas darosi žmogaus kūne staigus atšalimo me-tu. Šalancio žmogaus oda pabala, nes odos kraujagys-lės susitraukia. O kada krau-jagyslės susitraukia, jos iš savęs kraują išvaro giliau į kūną. Kraujo susitelkimas gilesnėse kūno dalyse nėra visam kunui sveikas reiški-nys, ypač jeigu tas susitelki-mas įvyksta staiga ir visai prie to nepritarusiam žmo-gui. Nuo staigus persalimo tas pat darosi burnos ir ypač nosies gleivinė plėvė: pir-ma ta plėvė pabala, nes kraujo gyslos susitraukia. Paskui kraujagyslės per-daug išsiplečia, į jas priteka daug kraujo, gleivinė plėvė parausta, išpursta ir su-minkštėja. Iš jos pradeda sunktis gleivėtas skystis, ku-ris pradžioj yra bespalvis, skystas, o paskui pradeda tekėti gelsvas ir tirštas. Dėl perdaug išburkusios gleivi-nės plėvės, nosies tuštumas susiaurėja, kaip sako, nosis užgula. Taip pasidaro sloga.

Jeigu dėl persisaldymo tik sloga tepasidarytų, būtų pusė bėdos; tačiau dažnai tik sloga prasideda, o vė-liau rimtesnės ligos susarg-dina visą kūną. Tat pasida-ro šitaip. Žmogus, turįs slo-gą, nuolat kosti, čiaudi, šnypščia nosį; dėl visų tų veiksmų išburkusi ir susto-rėjusi nosies gleivinė plėvė sutrinksta. Kad ir per labai menkiuos sutrukimo plyše-lius visokių ligų perai (bak-terijos) lengvai įlenda į no-sies gleivinę plėvę. Ta glei-vinė plėvė, kol yra sveika, sugeba ligų perus nugalėti; bet kada dėl persalimo pa-tinsta, pabrinksta ir pakin-ta, ji ligų perų nebesunaiki-na, ir bakterijos tokioj išpu-rėjusioj gleivinėj ir jos sy-vuose pradeda gerai veis-tis, įgauna daugiau jėgų, lenda

gos. O sužinojęs, kame gyvena pabėgėlis Wagga, at-siuntė jam „mirties kaulą.“ Kokių būdu kaulas buvo atneštas į Aubrey namus ir įkištas Waggos kišenėn, niekas nematė ir nežino.

Radęs kaulą, Wagga vis-ką supratus ir jis geriau nu-taręs pats sugrįžti kaimelin ir atsiduoti į burtininko ran-kas. Ir burtininkas jį liepęs prikalti prie stulpo. Jei jie nebūtų spėję atvažiuoti, Wagga būtų buvęs nukan-kintas.

Waggai papasakojus to-kius dalykus, Aubrey įsakė policininkams sugrįžti į kai-melį ir suimti burtininką.

Iš šito pavyzdžio matome, koks tamsumas dar tebe-viešpatauja Australijos džiunglėse, nors baltojo žmogaus kultūra vis labiau ir labiau apvaldo Australiją.

giliau, dasigauna ligi krau-jo gyslų, su krauju nuteka į visą kūną ir jame paplinta. Tokiu būdu persisaldymas ir dėl jo atsiradusi sloga pa-deda visokių ligų perams patekti į kūną ir jį susarg-dinti.

Žinoma, ne visada dėl slogos žmogus suseraga ku-ria kita smarkia liga, nes žmogaus kūnas gali ir sten-giasi ligų sukėlėjus nugalė-ti. Bet labai dažnai dėl per-sisaldymų žmonės labai sunkiomis ligomis suseraga. Būna kartais ir taip, kad slo-ga praeina, o tik vėliau žmogus suseraga kuria kita liga. Tat praeina nuo to, kad ligų perai, patekę su krauju į kūną, dar veisiasi, dauginasi, tik kada jų labai daug prisiveisia, sukelia vi-so kūno ligą. Vienų ligų pe-rai veisiasi labai greitai, ki-tų lėčiau, ir kartais praeina 1—3 savaitės kol liga pasi-reiškia.

Kad žmogaus kūnas pasi-darytų persisaldymams at-spausnis, reikia jį užgru-dinti, pripratinti lengviau pakelti aplinkumos šilumos ir šalčio pasikeitimus. Kuną grūdinti reikia palengva. Pripratinti reikia plautis šaltu vandeniu, dėvėti tin-kamus rūbus ir tt. Apie kū-no grūdinimą galiu duoti keliatą patarimų, kurių ypač rudens metu reiktų laikytis, kad neperšaltume.

Sušlapus, reikia pakeisti rūbus sausais, nes šlapiais rūbais apsirengus, greičiau peršalama. Jeigu greit ne-galima persivilkti, reikia judėti, krutėti, nes judas ir dirbas žmogus ne taip greit peršala. Sušilus ir suprakai-tavus lauke dirbant, nesto-vėti poilsio metu, bet vaikš-čioti ir judėti. Sušilusiam ir suprakaitavusiam kenkia smarkus vėjas ir skersvėjis. Nekvėpuoti pro burną, bet visada pro nosį. Kambary neprisistoti sėdėti prie pe-čiaus. Šilčiau reikia apsi-rengti, kada oras drėgnas ir lauke rūkas. Saugotis su-šlapų kojų. Visada kojas ir pilvą laikyti šilčiau apdeng-tus, kaip galvą ir krutinę, nes pas mus yra įprasta da-ryti atvirkščiai. Žinok, kad labai pavergę, persidirbe, nusikamavę, nedamiejoje žmonės greičiau persisal-do. Žodžiu, kad neperšaltume, visur reikia laikytis saiko: rengtis ne per šaltai ir ne per šaltai; neperširdyti, neperšilti, nes peršilus greit ir peršalti galima.

J. Šabanas.

Pilvas yra vienintelė priežas-tis, dėl kurios žmogus da nelai-ko save dievu.

Friedrich Nietzsche.

Diktatorius turi lakinti savo šunis krauju, nes kitaip jie su-naikins jį patį.

Winston Churchill.

KELIATAS IDOMIŲ FAKTŲ APIE HITLERI.

Hitlerio tėvas buvo var-gingas kurpius ir gyvenda-vo lopydamas suplysiusius batus. Tikra jo pavardė ne-žinoma, nes jis buvo nelega-liai gimęs vargingos kaimie-tės merginos sunus. Kai kas sako, kad tą merginą prig-a-vęs žydas, dėl to Hitleris dabar ir kersijąs žydoms.

Gyvendamas Vienoje, da-bartinis Vokietijos, diktato-rius buvo labai suvargęs ir labai prastai valgydavo, dėl to suiro jo viduriai ir dabar sunkesnių valgių jis negali valgyt. Mėšos jis vengia; maitinasi daugiausia kiau-siniais ir daržovėmis, taipgi mėgsta duoną su pienu; ant duonos užsitema uogienės.

Hitleris neruko ir nelei-džia kitiems rukti arti sa-vęs. Sakoma, kad karo metu jis buvęs „gazuotas“ ir dėl to negalįs dumų pakęsti.

Hitlerio vardą Vokietijos fašistai padarė sveikinimo-si žūkiu. Kaip dievuoti Lie-tuvos kaimiečiai susitikę sa-ko „Tegul bus pagarbini-tas,“ taip Vokietijoje fašis-tas susitikęs su kitu fašistu sako „Sveikas Hitleris!“ Vi-sose mokyklose pamokas pradedant ir baigiant vai-kai taipgi turi šaukti „Heil Hitler.“ Net ir pats Hitleris fašistus sveikindamas su-lunka: „Heil Hitler!“

Net ir vedybų ceremoni-jose neapsieinama nesušu-kus „Heil Hitler.“ Kuomet fašistiskos bažnyčios pasto-rius užklausia jaunąjį, „Ar esi pasirengęs imti šitą mer-giną sau už pačią ir gyventi su ja pagal vokiškus papro-čius?“ jaunasis turi atsaky-ti: „Jawohl! Heil Hitler!“ Tokį pat atsakymą turi duo-ti ir mergina.

Hitleris yra parašęs kny-darų vardu „Mein Kampf“, kas reiškia: „Mano Kova.“ Iš tos knygos jis pasidarė daug pinigų, nes jos išpa-raduota jau 1,890,000 egzem-pliorių. Vokietijoje dabar ji užima Biblijos vietą. Moky-klose ją turi perskaityti ir išmokyti atmintinai kiekvie-nas mokinys. Be to, kiekvie-nai naujavedžių porai tas šlamštas yra duodamas kaip Hitlerio valdžios dovana.

Hitlerio asmenį dieną ir naktį saugoja 600 ištiki-miausių nacių, kurie gyvena toji pačioj pastogėj. Iš lauko jo rumus Vilimo gatvėje (Wilhelmstrasse) saugoja policija. Kuomet Hitleris kalba viešoj vietoj, tai tarp jo ir publikos stovi nuo 20 iki 30 eilių slapty šnipų. Kuomet jis važiuoja miesto gatvėmis, tai keturi auto-mobiliai su ginkluotais sar-gais eina pirmą jo ir keturi paskui jį. Žmonėms uždrau-sita mėtys per langus gėles, nes bijomasi, kad su gėlėmis kas nenumestų bombos.

Nors Hitleris baisiai ne-kenčia žydų, tačiau jis labai mėgsta naudotis žydo Maxo Reinhardto išgalvota ir te-atro scenai pritaikyta švie-sų technika. Sakydamas prakalbas vakarais jis turi sakykloj įtaisyta, bet iš pu-blikos nematoma, visą eilę elektrinių mygtukų švie-saidsiams manipuluoti. Kalbėdamas jis paspaudžia tai vieną, tai kitą mygtuką, čia apšviestas nacišką vėliavą su svastika, čia ap-liedamas šviesomis publika, čia suvedamas spindulius į save, duodamas tuo būdu ženklą iš kalno išmokytiems naciams šaukti: „Heil Hitler“ arba ploti rankomis.

Vokietijos įstatymas duo-da Hitleriui \$9,000 algos metams kaip kancleriui ir

\$24,000 metams kaip prezi-dentui. Hitleris šitų sumų neima, tačiau jis pasiima \$48,000 kurie yra skiriami prezidento išlaidoms. Todėl Vokietijoje ir skelbiama, kad Hitleris „tarnauja be algos.“

Sakoma, kad Hitleris vi-suomet turi prie savęs už-taisytą revolverį, ir jeigu tik jis pajustų, kad jo diktatu-ra griuva, jis tuoj nusišautų. Iš „Fact Digest.“

GRENLANDIJA TAP-SIANTI TIRSTAI AP-GYVENDINTA ŠALIMI.

Tarp Šiaurės Amerikos ir Europos yra milžiniška Grenlandijos sala, pati di-džiausia sala visame pasaulyje. Jos plotas mažai ką tėra mažesnis už Europos plotą. Jei Grenlandija būtų šiltoje zonoje, tai joje galėtų gyventi keliatas simtų milijonų žmonių. Tačiau da-bar beveik visa Grenlandi-jos sala yra padengta amž-i-nais ledynais ir sniegu. Tik nedidelė daly, daugiausia vakarų pajury, vasaros me-tu sužaliuoja žolė. Čia gyve-na eskimai ir danai nauja-kuriai. Gyventojai daugiausia verčiasi žvejyba. Visa sala priklauso Danijai, ta-čiau iki šiol sala dėl savo šalto klimato europiečių ko-lonizacijai beveik netiko.

Dabar vienas danų moks-lininkas paskelbė, kad, gir-di, ateityje Grenlandija bu-sianti tirstai apgyventa ša-lis. Savo samprotavimus jis remia moksliniais išvedžio-jimais. Pirmiausia, Atlanto vandenynui, iš Meksikos į-lankos į Ledinuotąjį vande-nyną, kaip žinomė, teka šil-toji Golfstromo srovė. Toji srovė praeina netoli Šiaur-i-nės Europos krantų, todėl Šiaurinėj Europoj, palyginti, tokioj pat platumoj yra daug šiltesnis klimatas, kaip, sakysim, Šiaurinėj A-zijoje arba Šiaurinėj Ame-rikoje. Islandijos saloje, ku-ri yra gana toli šiaurėje, taip pat, palyginti, yra šiltokas klimatas. Tas mokslininkas ir įrodinėja, kad reikėtų truputį Golfstromo srovę pakreipti link Grenlandijos, ir tos milžiniškos salos plo-tai tiktų gyventi žmonėms: ištirptų juose sniegas, suža-liuotų žolė, užaugtų med-žiai. Tačiau šitoks projek-tas vis dėlto nėra taip jau lengvai įgyvendinamas: pa-kreipti Golfstromo srovę nėra taip lengva — čia reiktų ir daug darbo, ir daug pini-go.

Bet tas mokslininkas įro-dinėja, kad Grenlandija at-silpsinti ir be Golfstromo srovės pakreipimo. Jis sako, kad Grenlandijoje pradėsią veikti šiltieji geiseriai, ko-kių dabar daug yra Islandi-jos salose. O reikia žinoti, kad šiltosios vandens vers-mės turi didelės įtakos viso krašto klimatui: kur yra šil-tųjų versmių, ten klimatas paprastai yra žymiai šiltes-nis, negu jis iš tiesų pagal geografinę padėtį turėtų bu-ti. Taigi, kai Grenlandijoje pradėsią veikti šiltosios vers-mės, tai nutirpsiąs sniegas ir kraštas tapsiąs tinkamas apsigyventi žmogui. Savo spėjimus danų mokslininkas remia tuo, kad versmės palengva iš Islandijos salos keliaujančios į vakarus, tai-gi, artinančiosios prie Gren-landijos salos.

Pradėjus veikti šiltiesiems geiseriams, galima bus pasi-gaminti daug elektros, kuri-taip pat galės būti sunaudo-ta krašto apšildymui ir tt. Jei to mokslininko pranaša-vimai išsipildytų, tai Gren-landijoje galėtų apsigyventi daug milijonų gyventojų.

„L. U.“

.....

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE.

MOTERŲ SUVAŽIAVI- MO KLAUSIMU.

Komitetas sušaukimui se- kamais metais Amerikos Lietuvių Moterų Suvažiavi- mo savo darbą po biskį stu- mia pirmyn. Iš numatytos suvažiavimui programos punktu, galima spręsti, kad rankdarbių paroda ims dau- giausia laiko priruošti, todėl tuomi pirmiausiai ir pradėta rupintis. Musų moterys savo dirniuose yra tikros artis- tės; per daugelį metų jos sukrovė didelį kiekį gra- žiausių kurinių, kaip mezgi- nių, siuvinių, narstinių ir daugelį kitokių graždarbių. Praeitą vasarą Naujosios Anglijos lietuvių rankdar- bių paroda savo gražumu ir įvairumu stebino net meno žinovus-specialistus. Vienos lietuvių brangus rankų dar- bo kurinys randasi Čica- gos Dailės Muzėjuje. Be abejo, tokių kurinių yra ir daugiau; didžiūma jų ran- dasi pačių kurėjų namuose; platusis svetlas apie juos nieko nežino.

Busimo suvažiavimo ko- mitetas užsėdėjo sau parei- gą surinkti tuos gražiausius dirbinius ir išstatyti juos pa- rodoje.

Komitetas laiko už garbę pranešti, kad jų planas ran- da širdingų pritarėjų. Didy- sis Brooklyn Muzėjus suti- ko duot kambarį tokių dir- binių parodai. Paroda tęsis ištisą rugsėjo mėnesį, 1939 metais.

Dirbiniai parodai bus pri- imami nuo visų moterų; į pažvalgų skirtumą nebus dėmesio kreipiama; bile tik gražus kurinys, jis bus pa- talpintas parodoje. Po ko- žnu kurinių bus padėtas ku- rėjos vardas, o kur bus rei- kalas, tai bus pridėtas ir pla- tesnis paaiškinimas lietuvių ir anglų kalbomis.

Dabar kviečiame moteris ruošti parodai: kurios turit gražių dirbinių, laikykite

juos iki komitetas praneš, kur ir kada juos siųsti. Ko- mitetas pasirūpins, kad jų kuriniai nežuoti. Mes ma- nom, kad kožna lietuviė lai- kys sau garbę dalyvauti to- kioje parodoje, nes retai pa- sitaiko progą būti tokiose parodose ir tokiam didžiū- liame muziejuje, kur kas są- vaitė pereina šimtai ar tuks- tanciai lankytojų. Parody- kime ir svetimtaučiams lie- tuvių darbštumą!

Daugiau pranešimų apie suvažiavimą ir parodą tilps kiek vėliau spaudoje.

K. Petrikienė,
Laikina sekretorė.

STUDENTĖS NEVALGYS "AIŠKRYMO."

Lapkričio 16 d., Radcliffe kolegijos studentės turėjo protesto mitingą prieš Vo- lietijos nacių dėl nežmo- niško žydų persekiojimo. Mitinge dalyvavo 600 stu- dentų, kurios vienbalsiai protestavo ir smerkė nacių žvėriškumą.

Apart protesto merginos taipgi nutarė sukelti 500 do- lerių pagelbėti vienai Vo- lietijos žydėlkaitei stude- ntei, kuri buvo netik išvaryta iš mokyklos, bet ji ir jos tē- vai tapo apiplėšti, visas jų turtas atimtas ir jie patys iš- tremti. Radcliffe kolegija, kurioje už mokslą reikia mokėti 500 dolerių per me- tus, duos jai keturis metus mokslo nemokamai, o stu- dentės prižadėjo kas metai sukelti po \$500 jos pragyve- nimui.

Studentės sako, jog su- kelti 500 dolerių joms busi- visai nesunku, nes visos nu- tarė nevalgyti nedėliams "aiškrymo," kuris per savi- tės joms paprastai kainuoja \$95. Dabar jos tą sumą kas savaitę sutaupys ir paaukos minėtos žydėlkaitei pragy- venimui.

Labai pagirtinas studen- čių nutarimas!

Jau Pavasario Skrybelės Gatavos.

Da žiema gerai nepradėjo, o madų biznieriui jau siūlo moterims skrybeles ateinančiam pavasariui. Trys Hollywoodo judžių artistės čia jau parodo, kaip tos skrybelės išrodys.

ATEINA MAŽŲ ŠEIMY- NŲ GADYNĖ.

Vassar Kolegijos profesorių Joseph K. Folsom pa- stebi, kad Amerikoje jau baigiasi didelių šeimynų lai- kai ir ateina tokia gadyne, kuomet vaikų gims labai mažai. Jau dabar nemadoje turėti daugiau kaip vieną du vaikų.

Šitą jau yra pastebėję ir namų savininkai. Nelabai senai da apartamentai bu- davo statomi po 6 ir 7 kam- barių, nes žmonės daugiau- sia tokių butų reikalavo. O šiandien sunku toki butų iš- nomuoti. Žmonės jieško dviejų-trijų kambarių, nes vaikų jie neturi ir praktiš- kos moterys jau nebe nori daug kambarių valyti. Be to, mažas butas pigiau kai- nuoja ir mažiau baldų rei- kia pirkti.

Tiesa, pasitaiko da dide- lių šeimynų ir šiandien. Bet šiandien jų yra jau kur kas mažiau, negu seniau bu- davo. Žmonės kas diena vis mokinaisi ir gudrėja. Jie su- randa būdus apsisaugoti nuo didelių šeimynų.

Žiūrint valstybingumo po- žiūriu, gal tai nėra pagei- daujamas reiškinys; bet in- dividualizmas visuomeninių reikalų nepaiso. Individas daro taip, kaip jam naudingiau, nepaisant kas atsitiks su valstybe.

KAIP GAMINT VALGIUS

Cukruoti svogunai.

- 6 nedideli svogunai.
- 4 puodukai vandens.
- 1 šaukštukas druskos.
- 4 šaukštai sviesto.
- 4 šaukštai cukraus.

Smulkiai sukapotos pet- rūškos.

Nuluptus svogunus gerai išvirink pasudytam vande- ny. Kaip jau bus minkšti, vandenį nukošk ir sudėk svogunus į skauradą, kurio- je jau turi būti išstipintas sviestas su cukrum, ir kepk nuolat vartant, kad svogu- nai gerai apsicukruotų. Duok į stalą karštus, api- barsčius su sukapota pet- rūška.

Morkvas, ropes, ir grie- čius irgi galima tokiu pat būdu gaminti.

Spalgienos su ananasais.

- 1 svaras spalgienu.
- 1 puodukas kenuoto ana- naso (pineapple).
- 1 lemons.
- 2 puodukai cukraus.

Pervaryk per malamą mašinėlę spalgienas, anana- są ir citriną, išėmus iš jo sėk- las. Sumaišius viską su cuk-

rum pastatyk į šaldytuvą bent porai valandų, kad ge- rai atšaltų. Šis valgis tinka kaip dezertas ir paduoda- mas kaip paskutinis patie- kalas pietums.

MADOS.

Šimet labai yra madoje visokie kailiniai ir kailiū- kais papuošti aprėdai ir skrybelės.

Neužilgo krautuvės keti- na pardavinėti po tris mo- terų pančiakas, vietoje po- ros, kad vienai praikiurus, būtų galima kitą turėti ir tuom pailginti dėvėjimą, nes moterų pančiakas dabar daromos tokios skyšlos, kad kartai pirma kartą užside- dant jau praįra.

Plaukų sušukavimo mada irgi keičiasi. Vakariniams pokiliams dabar labai ma- doje sutaisyti plaukai ant viršugalvio, daugiausiai pa- kirpti ir visaip suraityti.

APIE MOTERIŠKAS PANČEKAS.

Lietuvos laikraščiai jau nebe vartoja žodžio "panč- kos." Jie rašo: "kojinės." Bet mes tų naujenybių nela- bai mėgstam. Jeigu atmesti "pančėkas" dėl to, kad jos yra paskolintos iš lenkų kal- bos, tai tuomet reikėtų at- mesti ir batus, ir kamašus, ir kailiūkus, ir visus ponus, po- nias ir paneles. Bet šitų svei- tymybių Lietuvoje neatmei- ta. Taigi mes galime vartoti ir pančėkas.

Pirmutiniai pančėkas pra- dėjo daryti francuzai. Jie taip jas pagamino, kad ir pats karalius nešiodavo panč- kas iki kelių, kur baigdavo- si kelinės.

Šiandien Amerikos mote- rys kitokių pančėkų beveik nenešioja, kaip šilkinės. Jos daromos taip plonos, kad per jas aiškiai matosi kunas. Pastaruoju laiku rinkoj pa- sirodė skystas kremas, ku- riuo norima pavaduoti pan- čėkas. Užteptas ant kojos tas skistinas išdžiūsta ir iš- rodo kaip šilkinę pančėką.

Tuo tarpu Laplandijos moterys darosi sau panč- kas iš tokios žolės, kuri au- ga tenyškiose pelkėse. Lap- landijos kraštas guli tarp Suomijos ir Sovietų Rusijos. Tai yra tokia atsilikusi šalis, kur da nėra nei vieno dakta- ro, išskyrus burtininkus ir žavėtojus.

Šiomis dienomis New Yor- ke viena kompanija įsteigė

specialų biznį, kuris patar- nauja moterims, kurioms pančėkos praįra. Reikia tik pašaukti telefonu tos kom- panijos skyrių ir truputį pa- laukti prie telefono. Vaikas tuojaus atneš porą gražių į celofaną suvyniotų naujų pančėkų, už kurias reikės užmokėti \$1.50.

"NAMO KALĖDOMS."

Daugelis žmonių jau ilgą laiką mąsto apie Kalėdas. Daugelio žmonių mintyse Kalėdos yra iškilmingiausia visų metų šventė, kurios proga susidaro puikiausias momentas aplankyti savo senąją tėvynę ir šventes praleisti su savo draugais ir giminėmis. Gruodžio mėnesio ekskursijos HAPAG ir LLOYD laivais visuomet buvo populi- rės, todėl ir šimet rengiama dvi prieškalėdinės ekskursijos.

Pirmoji ekskursija paskirta išplaukti garlaiviu HAMBURG gruodžio 7 d., kuriai vadovaus Mr. Arthur Dobozy, musų New Yorko raštinės tarnautojas. Ekskursantai Hamburgą pasieks gruodžio 15 d. savaitę pirm Kalėdų. Antroji ekskursi- ja išplauks garlaiviu BREMEN gruodžio 14 d., kuriai vadovaus Mr. Eugene Teplansky, taipgi musų New Yorko raštinės tar- nautojas. Pasažieriai pasieks Cherbourgą ir Southamptoną gruodžio 19, o Hamburgą 20 d. ir nežiūrint į kurią Europos da- lį keliautų pasieks prieš Kalė- das.

Šių ekskursijų svarbiausias tikslas suteikt keleiviams smagumą. Daugelis žmonių nenori keliauti pavieniui. Jie nori drau- gauti su kitais ir ekskursijos tokius pageidavimus patenkina.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

P. Shukui.—Ačiu už pri- siųstas iškarpas, bet atvaiz- dų perspausdinti iš anglų laikraščių negalim.

LIETUVIŲ LAISVĖS MY- LĖTOJŲ DRAUGIJA

WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1938 METAMS.
A. Bilvinskas — pirmininkas,
711 — 8th st., Waukegan, Ill.
Jos Mačiulis — pirm. pagalbininkas,
906 Prescott St. Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — nutarimų rašt.
730 McAllister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis — turtų rašt.
720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekūnas — kasierius,
726 — 8th St., Waukegan, Ill.
Kasos Gložėai:
J. Petrakis, D. Lauraitis.
Knygiai:
D. Lauraitis, K. Ambrazunas.
Maršalkos:
P. Rukštalas, J. Jarašaitis.
Susirinkimai būs paskutini nedė- dienį kožo mėnesio, 1:00 v. po pietų, Liusabybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

IDOMUS SKRUZDŽIŲ GYVENIMAS.

Jos veda tarp savęs karus ir ima nelaisvėn verges.

Garsus vokiečių tyrinėto- jas dr. Maidlis rašo, kad ir vergus pažįsta ne tik žmo- nės, bet ir kai kurios gyvu- lių rūšys. Sakysim, esama daugelio skruzdžių rūšių, kurios visus sunkesniuosis darbus pveda nudirbti ver- gėms, o pačios šeimnininkės yra tik prižiūrėtojos.

Verges skruzdės įsigyja karų metu. Iš tiesų, pasiro- do, ir skruzdės veda tokius pat didelius karus tarp sa- vės, kaip ir žmonės. Daž- niausiai užpuola skruzdų- nas skruzdyną ir įvyksta di- džiausias mušis. Laimėjusios skruzdės nugalėtąsias išva- ro iš savo skruzdyno vergi- jon. Čia jos turi sunkiai dirbti, o šeimnininkės sau dykinėja ir jas prižiūri.

Idomiausia tai, kaip pa- reiškė d-ras Maidlis, kad esama skruzdžių rūšių, ku- rios be vergių jokiū būdu ir gyventi negali. Tai vadina- mosios Amazonės skruzdės, kurios teturi labai menką valgomąjį aparatą ir tik- riausiai visos išmirtų badu, jei nebūtų vergių pavalgy- dinamos. Vergės joms ne tik pajieško maisto, bet jas ir pavalgydina. Be to, ver- gės nudirba ir visus kitus darbus, kurie pasitaiko skruzdine, prižiūri perus, lėliukes ir tt.

Vergų skaičius ne visur vienodas: kai kurios skru- zdžių rūšys telaiko vergių vos dešimtadalį bendro skruzdine esančio skru- zdžių skaičiaus, o kitur ver- gių yra net pusė. Tačiau daugiau kaip pusę skruzdų- no vergių beveik niekur ne- laikoma: matyti, ir skru- zdės supranta, kad jei bus di- delis vergių skaičius, tai jos galės padaryti sukilimą ir sunku bebus joms atsi- spirti.

Skruzdžių vedamus ka- rus ir vergų gaudymus yra aprašę jau gana daug moks- lininkų. Gana įdomų apra- šymą pateikia mokslininkas Forelis.

Forelis vieną rytą paste- bėjo, kad dideli būriai rau- donųjų skruzdžių išėjo iš savo skruzdyno ir ėmė ke- liauti link kito skruzdyno, kuriame gyveno kitos rū- šies skruzdės. Skruzdės ke- liavo keliatą valandų. Kai jau prisiartinio prie savo priešų skruzdyno, raudono- sios skruzdės susigrupavo į pusiauratį ir ėmė apsiauti skruzdyną. Užpultosios tai pastebėjo, ir skruzdine pra- sidėjo didelis judėjimas. Užpultosios ėmė stiprinti priėjimus prie skruzdyno, užnešdamos žemėmis. Apie vidudienį prasidėjęs puo- limas. Puolimas prasidėjęs staigiai lyg būtų buvęs du-otas koks signalas. Prasidė- jusi kova. Muši laimėjusios raudonosios skruzdės. Po kovos pilkosios skruzdės buvusios paimtos nelaisvėn ir nusivarytos į raudonųjų skrudelyną, kur jos turės dirbti visus sunkiuosius darbus kaip vergės.

Forelis pasakoja ir apie

kitų skruzdynų stebėjimus. Jis vieną vasarą stebėjęs Amazonės skruzdes, kurios kitų skruzdynų užpuolimus darydavusios gana dažnai. Jos imdavusios nelaisvėn ne tik suaugusias skruzdes, bet tarp jų ir lėliukes, dar neišsivysčiusias, skruzdes, kurias savo skruzdine išau- gindavusios ir padarydavu- sios vergėmis. Ir tas skruz- dynas per vieną vasarą pa- darys net 44 užpuolimus, kurių grobis buvęs apie 40- 000 suaugusių skruzdžių ir jų lėliukių.

Santykiai tarp viešpatau- jančių skruzdžių ir jų ver- gių yra žymiai skirtingi, ne- gu buvo žmonių tarpe tarp ponų ir jų vargų. Skruzdės vergių padėtis nuo viešpa- taujančių skruzdžių padė- ties skruzdine skiriasi tik tuo, kad jos turi nudirbti vi- sus darbus, surasti maisto ir tt., tuo tarpu kai skruzdų- no šeimnininkės nieko nedi- rba. Bet šiaip jos juda visai laisvai, joms nereikia ger- bi šeimnininkų ar ko nors pa- našaus daryti.

Taigi, ir skruzdės įsigyja jau vergų, kad pačios galė- tų lengviau gyventi.

PRALEISKIT KALĖDAS LIETUVOJE.

Ekskursija į Lietuvą gruodžio 7 Kalėdinė ekskursija į Lietu- vą išplauks gruodžio 7 d. Tams- ta geriausia Kalėdų dovana su- teiks saviškiems Lietuvoje, parvykdamas pats į Lietuvą Kalėdoms. Visi atnešan Kalė- das Lietuvoje, tuos gražius žie- mos vaizdus. Jūsų atsilankymas į Lietuvą pas saviškius, suteiks didelio malonumo senai laukian- čiai senai mamytai, tėveliui, bro- liui, sesutei, taipgi ir jaunų die- nų draugams bei pažįstamiems.

1939 m. Svečiai ir Lietuvos.

Sekančią vasarą iš įvairių Eu- ropos ir kitų kraštų atvyks daug aplankyti pasaulinę New Yorko parodą. Iš Lietuvos nu- matoma atvyks daug į Lietuvį Dieną, kuri įvyks Rugsėjo 10, 1939. Jeigu tamsta interesuoja- tės atskiviesti saviškius iš Lie- tuvos, neatsisveikiant ar esate Amerikos pilietis ar ne, bile tik legaliai įvažiuot į Ameriką, ga- lite atskiviesti. Suprantama, do- kumentais reikės patenkinti A- merikos konsulą Kaune, kad svečias ar viešnia, kuriuos jūs atskiviečiat, visą laiką kolei jie bus Amerikoje, tikrai galėsite užlaikyti, ir kad tas užlaikymas jus neapsunkins. Taipgi reikės užtikrinti, kad išbuvus paskirtą laiką atvykusi ypata grįš atgal. Kurie norit turėti tokių svečių patartina dabar pradėt sutvar- kyt atatinkamus dokumentus, kad gauti Amerikos konsulio Kaune "Temporary Visitors Visa." Tuo reikalu arba laiva- korėjų, kreipkitės į bilė kurį Švedų Amerikos Linijos autori- zuotą agentą, arba tiesiog į bilė kurią S. A. L. raštinę.

VI. Mučinskas.

Tikėjimų istorija. Parašė P. D. Chan- tepie de la Sausaye, Teologijos pro- fesorius. Vertė lietuvių kalbon J. Lau- kis. Knyga didelio formato, 1086 pusl. su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievalčių, relikvių, bažnyčių, šventinių ir tt. Gražiais tvirtais ap- jaraus. Chicago, 1914, pusl. 1086. Kaina \$7.00

Patogus Kostiumai Mergaitėms.

Barbara Stanwyck

Gloria Stuart

Annabella

Čia parodyti trys patogūs kostiumai jaunoms merginoms namuose, tik vienas iš jų, kurį demonstruoja aktorė Bar- bora Stankevičiūtė (Barbara Stanwyck) mums nelabai patinka—perdaug ilgas.

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBS VEIKALAS
KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomi- jos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kuno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiek- vienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kuno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta.

Kaina \$2.50

KELEIVIS

253 Broadway So. Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

Demonstracijos
Klaipėdos Krašte.

Spalio 31 d. į lapkričio 1 dieną po priedangą "karo stovio panaikinimo proga" Šilutėje ir Pagėgiuose įvyko demonstracijų.

Šilutėje jau 24 val. kiaulių turguje pradėjo rinktis "Sportvereino" organizacijos nariai, kiek darbininkų ir ukininkų.

Lygiai 24 val. iš kiaulių turgaus susirinkusieji patraukė į bendrojo turgaus aikštę, kur buvo sukurtas laužas. Šioj aikštėj Neumano byloj sėdėjęs kalėjime pasakė nedraugingą Lietuvai kalbą. Įkaitusi minia rėkavo. Visam tam pritarė bažnyčios varpai ir daugumų "Lietukio" langų skambesys.

Kai kur languose matėsi žvakės iluminacija.

Kaip aukščiau minėjau, be aktyvaus politinio "Sportvereino" dalyvavo darbininkų ir kiek ukininkų. Darbininkams už "sugaistą" kad ir nakčia laiką buvę užmokėta, o ukininkams buvo grąžinama, jei kuris nevyktų į šią "džiaugsmo šventę."

Į Šilutę buvo atgabunami autobusais ir sunkvežimiais veltui.

Šiandien šilutiškiai raginami vykti į Klaipėdą panašioj "džiaugsmo šventėj" dalyvauti. Už kelionę kas gali, moka 1 litą, kas negali — nieko nemoka.

Iš ryto turgaus aikštėje iškelta vėliava su hakenkreucu. Krašto policija, pastebėjusi vėliavą, nuėjo ją nuimti. Iš anksto pastatyti "vėliavos sargai" pasipriešino policijai. Tačiau policija po kiek laiko nugalėjo ir norėjo išskabinti Lietuvos valstybinę vėliavą. Bet "sargai" šios vėliavos išskabinti neleido. Pagaliau atsirado Klaipėdos krašto vėliava, kuri plevėsavo visą lapkričio 1 dieną.

Pagėgiuose 24 val. turgaus aikštėje užkurė laužą. Aplink laužą susispausdė keliolika jaunuolių, kuriems vadovavo Joniškis. Tam pačiam vadui vadovaujant perėjo Plento gatvę, dainuodami "Ich hat einen Kameraden."

Lapkričio 2 d. buvo surengta irgi didelė demonstracija.

LIETUVIŲ SUĖMIMAI
VILNIAUS KRASTE.

Spalio 16 d. po visų dienų darbų pas J. Vysniauską (Senujų Ramonų kaime, Andrejavo valsč.) užėjo kaimynai pasišnekti. Vos jie atėjo, čia pat pribuvo Grumozdiškės pasienio kariuomenės sargybos kapralas su dviem kareiviais ir suėmė šiuos jaunuolius: J. Balėvičių, L. Kalesinską, A. Krasnademskį, A. Kalesinską ir J. Lipską. Visus suimtuosius nusiėmė į sargybą ir pralaukė visą naktį. Ryto metą surašė visiems suimtiesiems protokolus už "nėlegalų susirinkimą" ir sąlyginai iki teismo paleidė.

NUBAUDĖ SKAPIŠKIO
MUŠEIKAS.

Panevėžio apygardos teismas Rokišky nubaudė Skapiškio apylinkėj pagarsėjusius mušeikas, Petrą Valkutą, Kerelių kaimo, ir jo mokinį Simą Didžiulį, Breskų kaimo, po pusantų metų sunkių darbų kalėjimo.

Apylinkės žmonės džiaugiasi tuo, nes minėtieji mušeikos buvo daugeliui pridarę nemalonių keldami Skapiškio apylinkėj triukšmą.

Valgomų Daiktų
Kainos Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininkas" 3 lapkričio laidoje paduoda šitokias valgomųjų daiktų kainas:

Už centnerą rugių mokama nuo 7 iki 8 litų. Centneras kviečių, 9—11 litų. Centneras miežių, 7—8 litai. Avižių centneras, 6—7 litai. Į centnerą eina 50 kilogramų arba 100 svarų.

Už centnerą bulvių mokama nuo pusantro iki dviejų litų. Kaune už bulvių centnerą mokama 2 litų ir 10 centų. Kai bulvės, tai esanti aukšta kaina. Bulvės brangios dėl to, kad jų daug reikalauja spirito varyklos, kurios daro spiritą netik "valstybinei" gaminti, bet ir automobilių motorams varyti, nes gazolino Lietuvoj nėra.

Už sviesto kilogramą mokama nuo dviejų ir pusės iki 3 litų. Tai reiškia apie pusantro lito arba apie 20 amerikoniškų centų svarui. Tai gi sviestas Lietuvoj perpus pigesnis, negu Amerikoje.

Už 10 geriausių kiaušinių mokama nuo 1 iki 1½ lito. Tai esanti gera kaina. Tuo tarpu Amerikoje už tuziną geriausių kiaušinių reikia mokėti 60 amerikoniškų centų, kas Lietuvos pinigais būtų apie 4 litai.

Mėsinių gyvulių, palyginus su Amerikos kainomis, labai pigūs, nors ir Amerikoje mėsa nebrangi. Pavyzdžiui, už gero buliaus gyvo svorio centnerį mokama apie 20 litų. Imant Amerikos mastu, tai reikštų apie \$3 už 100 svarų gyvo buliaus, arba 3 centai už svarą.

Lietuvoje žmonės mėgsta riebią mėsą, todėl jie peni žasis, peni kiaules, peni bulius, kad tik būtų riebus, ir kai gyvulys ar paukštis gerai nupenėtas, tai jo kaina daug aukštesnė. Amerikoje kaip tik priešingai — riebios mėsos niekas nenori, todėl kuo ji riebesnė, tuo pigesnė. Brangiausia Amerikos mėsa yra liesas jautienos steikas; o Lietuvoje brangiausia mėsa yra stori, riebus lašiniai. Amerikoje jie pigiausi, nes čia jų niekas nevalgo.

ANGLAI ATVEŽĖ KLAIPĖDON 6,000 BAKŲ
SILKIŲ.

Šiomis dienomis angli laivas atvežė iš Yarmouth 6,000 bakų šį rudenį pagautų silkių.

MIRĖ 113 METŲ AM-
ŽIAUS ŽYDĖ.

Sėtojų mirė seniausia Lietuvoje žydė E. Milerienė, kuri buvo sulaukusi 113 metų amžiaus.

Buves Čekų Prezidentas.

Čia matome prof. Edvardą Benešą, buvusį Čekoslovakijos prezidentą. Ši nuotrauka buvo padaryta atvykus į Londoną. Greitu laiku Beneš atvyks į Ameriką, kur jis yra pakviestas skaityti paskaitas įvairiuose universitetuose. Tuo tarpu Čekoslovakijos tautininkų partija nori iškelti jam bylą už "pragaištingą politiką, privedusią Čekoslovakiją prie dabartinės nelaimės."

ŠERNAI DARO DAUG
NUOSTOLIŲ.

Šimet nuo ankstyvo pavasario Raudondvario valsčiuose pradėjo rodytis dideli burių šernų. Vasaros metu žvėrys nutrypė kelių ukininkų jausus, o rudens metu smarkiai apgadino pasodintas bulves. Eigulio Zilio pasėtus žirnius taip nutrypė, kad jų neliko nei žymės. Ypačiai daug šernų rudens laiką matyti Lomiankos miškuose. Tų apylinkių gyventojai Rickevičius ir Rudžiūnas pasakoja, kad nesenai šernai privertė vieną ukininką lipti į medį. Tasai ukininkas pamėškė sutikęs gerą burių šernų. Žvėrys buvo visai nebailus ir pradėjo artintis prie ukininko. Žmogus, pabūgęs šernų, įlipo į medį. Tačiau šernai ukininko nesivijo ir greitai dingo tankumnyuose. Raudondvario apylinkių ukininkai laukia, kad to valstiešius miškuose būtų suruoštos didesnės medžioklės, nes be šernų ten pastaruoju laiku jau pradėjo rodytis ir vilkai.

ŽMOGAUS SVEIKATA
IR LINKSMYBĖ

Yra pagal supratimą ir įspidymą gyvenimo tikslas. Nesveikata, nelinksmybė, neramybė, rūpestis ir taip iekvienas nenormališkas padėjimas, tai yra klaidingas pildymas tiesio galybės pirmą įstatymą. Rašyt at DABAR dėl išdėstymo ir taisyklimo jus padėjimo. Kaip suprantu savo gyvenimo klaidas, bus lengva išpildyti jus aukščiausi gėdą ir (52) JOS. MATUKAITIS, BP. D., 377 South St., BRISTOL, CONN.

Atšaukti Ambasadoriai.

Čia parodyti Vokietijos ambasadorius Diekhoff ir Amerikos ambasadorius Wilson, kurie buvo atšaukti šiomis dienomis, kai naciai pradėjo persekioti žydus. Vokietija atšaukė savąjį ambasadorių iš Washingtono tuojaus po to, Amerika atšaukė savąjį iš Berlyno.

Mažai Geležinkelio,
Bet Daug Nelaimių.

Lietuva labai mažas kraštas ir labai mažai turi geležinkelio, bet labai daug ant jų nelaimių.

Štai, Šiaulių ir Gubernijos tarpustoty traukinys sunkiai sužeidė prie bėgių stovėjusi su arkliais K. Dikmaną, kuris kitą dieną mirė.

Tarp Panevėžio ir Labos traukinys užmušė ukininko arkį ir sudaužė vežimą, bet ukininkas spėjo išsokti.

Skuodo stoty palaidi vagonai pradėjo risti pakalnėn ir sustojo tik už 4 kilometrų. Jeigu tuo metu į Skuodą būtų ejęs traukinys, būtų įvykusi katastrofa.

Tarp Plungės ir Šateikių traukinys užmušė nepilno proto žmogų.

Ties Kalanta traukinys užmušė ukininko Baltrušaičio arkį.

Ir visa tai atsitiko vienos savaitės laikotarpy.

Na, o kas būtų, jeigu Lietuvoje būtų tiek geležinkelio, kiek Amerikoje!

SEREIKIŲ KAIME IŠDE-
GĖ KATALIKŲ KOP-
LYČIA.

Šiomis dienomis Lygumų valsčiuje, Sereikių kaime užsidegė medinė katalikų koplyčia, išdegė koplyčios vidus ir sudegė zakristijos turtas, liko tik sienos, lubos, stogas ir kai kas viduje.

Nuostolių padaryta apie 11,000 litų. Koplyčia ir joje buvęs turtas buvo neapdraustas. Gaisras kilo per neat-sargumą iš neužgesintos smilkyklos.

PAPARČIO ŽIEDAS IR KETURIOS
KITOS APYSAKOS:

(1) Neužsiūtkintis Vyras; (2) Zydinti Giria; (3) Klaidai; (4) Korektai. Jose nurodoma kaip žmonės patikėti ir visokių prietarų, burtų ir tt. Kaina 15c.

PAGARSINIMAI
'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia pridurti garsinimą administracijon nevalia PANEDĖ. LIO VAKARO. Sluostant ger patį, reikia pasiūlyti iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip panedė. Vėliau gauti garsinimai ir tos sąvartės numerį nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesutrukdėtų, aykly su pagarsinimu reikia slūgti ir mokėti.

DRAGUJOMS rengiant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą pranešimą patalpinam už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajalėkojimus darbininkų, pardavimų ir kitokių smulkus pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgalvis — 15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajalėkojimus giminių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio pajalėkojimo kaina 50c.

Norint pajalėkot su paveikėtu, reikia pasiūlyti fotografiją ir klaus kaines.

"KELEIVIS," 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS
IR BALADOSSIELOS
BALSAI

Papuošta daugeliu spalvotų puikių paveikėtu. 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuoti viešose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO
DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rūšių eilės: TAUTISKOS, SEIMINISKOS IR DARBININKISKOS. Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje. KAINA TIK \$1.00. Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųsti "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršti prilipti už 2c. marke.

"KELEIVIS" 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tauragės Sukilėlio Nusivylimas.

Juozas Stonys nubaustas 5 metus sunkių darbų kalėjimo.

Tauragės sukilimas prieš Smetonos ir Voldemaro diktatūrą, kaip žinoma, buvo 1927 m. rugsėjo 9 d., o šiomis dienomis, t. y. daugiau kaip po 10 metų, buvo sprendžiama vieno to sukilimo dalyvio — Juozo Stonio byla. Byla buvo sprendžiama Kaune, kariuomenės teismo, viešame posėdyje.

Kaltinamajame akte, be ko kita, sakoma, kad sukilimo dieną Stonys Tauragės mieste vaikščiojęs ginkluotas ir su kitais sukilimo dalyviais iš arešto namų paleidęs suimtuosius ir juos nugabenęs į sukilėlių štabą.

Sukilimą likviduojant, Stonys pasislėpė, o paskui pabėgo į užsienį. Tačiau šimet birželio 17 d. Stonys pats sugrįžo Lietuvon ir nuėjęs į Panevėžio apskr. viršininko įstaigą pasisakė esąs Tauragės sukilimo dalyvis.

Tardomas Stonys pripažino kaltu ir paaiškino, kad sužinojęs, jog Tauragėj jau "nauja valdžia," nėjęs tą dieną prie darbo, bet nuėjęs sukilimo pažiūrėti. Mieste studentai jį sulaukė ir aiškino, kad Voldemaro valdžia nuversta. Sukilėliai ir jį, Stonį, varėsi kartu. Jis su kitais nuvykęs į kalėjimą paleisti suimtujų. Paskui nuvykę į Apskritis viršininko įstaigą ir išdavinėję ginklus sukilimo dalyviams. Kai sužinojęs, kad sukilimas padarytas tik Tauragėje ir atvyksta kariuomenė tvarkos atstatyti, tai jis pasislėpęs.

Stonys patrauktas kaltinamuoju už tai, kad norėdamas nuversti esamą Lietuvos valdžią ir valdymo tvarką, drauge su kitais, ginkluotais granatomis, pistoletais ir šautuvais, ir pats budamas ginkluotas, užpuolė

Tauragės apskr. viršininko, komendanto, pašto ir kitas įstaigas, suėmė tų įstaigų valdininkus, sustabdė traukinių judėjimą ir šeimininkavo ligi 14 valandos, eidamas įvairias sukilėlių jam pavestas pareigas.

Rodos, šitokią darbą tautininkų valdžia turėtų pagirti, nes ir tautininkai juk per smurtą ir ginkluotą sukilimą prezidento Griniaus vyriausybę nuvertė!

Bet kariuomenės teismas dabar Stonį pripažino kaltu ir nubaudė penkeriais metais sunkių darbų kalėjimo.

Tai fašistų auka. Lengvai, matyt, Stonys patikėjo fašistų viltingoms žinioms apie "dovanojimus" Tauragės sukilėliams. Po dešimties metų sunkaus gyvenimo užsienyje, dabar dar "priedo" gavo penkis metus katorgos... Ot, ir "dovanos!"

Klaidą daro, kas patiki fašistų viltingiems žodžiams. "N. Banga."

GAMINS KITOKIŲ
PLYTŲ.

Lietuvoje ruošiamasi pradėti gaminti vadinamų tuščiavidurių didelio formato blokinių tipo plytų. Tai labai plačiai kai kuriuose kraštuose vartojamos vidutinio aukščio trobesių statybai. Jos prieš kitas plytas turi visą eilę pirmenybių: įgalina statybą būti paprastesnę, greičiau baigiamą, pigesnę ir tt. Vidutiniškai tokios plytos yra 3—4 kartus didesnės. Tokias plytas pradėjus gaminti, labai žymiai pagerėtų murinės statybos sąlygos.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ
VALSTIŲ PILIECIU?

Aiškiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c.

Mussoliniukas Apsivedė.

Štai, Mussolinio sunus Bruno, kuris šiomis dienomis vedė Giną Ruberti, kuri taip pat čia parodyta.

PAŽANGIEJI AMERIKOS
LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIESTIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADETI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslo, Literatūros ir Visuomenės Menišinis Ilustruotas žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMEJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai — išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba ĮSIRASKYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug rastų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA" ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Vietinės Žinios

SKANDALAS POLITIKIERIŲ TARPE.

Prokuroras Andrew savo ofise gavo per žandą.

Politikierių tarpe pereitą savaitę įvyko skandalas. Visų pirma, nežinia dėl ko staiga rezignavo Middlesex apskritys prokuroras Bishop, kuris paskutiniuose rinkimuose buvo sumuštas, bet turėjo dar eiti savo pareigas iki Naujų Metų, kuomet jo vietą užims naujai išrinktas republikonas Bradford. Bishopui atsisakius, gubernatorius Hurley paskyrė jį tarnybai užbaigti buvusį jo padėjėją Andrew. Čia ir buvo skandalo priežastis. Kaip tik Andrew nuvyko užimti prokuroro Bishopo privatų ofisą, jis tenai rado p-lę Lucette Paquette, privatinę Bishopo sekretorę. Kas tenai tarp jiedvių buvo, niekas tikrai nežino, gana to, kad už durų durų pasigirdo garsus smugius taip smargiai p-lę Paquette režė laikinajam prokurorui Andrew'ui per žandą. Smugis buvo toks garsus kad girdėjosi visame bilinge.

Merginos sušventintas prokuroras Andrew tuoj pasaukė policiją, kad tą merginą pašalintų iš ofiso. Mergina pasisukusi savo daiktus ir pakėlus nosį aukštyn, demonstratyviai išmaršavo. Tuojau rezignavo ir kiti buvusiojo prokuroro Bishopo ofiso tarnautojai.

Kaip aiškina pats Andrew, tai buvo šitaip. Mergina parašė savo rezignaciją ir padavė jam. Jis tą rezignaciją atnešęs ir pereiškęs, kad jis pats išvaras ją iš darbo. Už šitokį įžeidimą mergina ir kirtusi jam per žandą. Bet kiti kitaip šitą skandalą aiškina.

Reikia pažymėti, kad tarp Andrew ir buvusio jo viršininko Bishopo paskutiniiais laikais buvo prasti santykiai. Bishop seniau buvo žinomas kaip republikonas, bet paskutiniiais rinkimais jisai pasisakė už Džimą Curley, kuris norėjo įsikverbti į gubernatorių kaip demokratas. Tuomet buvęs Bishopo padėjėjas Andrew rezignavo iš savo tarnybos ir pasisakė agituojantis už Bishopo oponentą republikoną Bradfordą. Ir Bradfordas buvo išrinktas Bishopo vieton. Turbut iš to pikto Bishopas ir rezignavo, neišbaigęs savo laiko.

Pagal tiesą, gubernatorius turėjo pakviesti jo tarnybai užbaigti naujai išrinktą Bradfordą, bet nežinia kokiais sumtimais jis pakvietė Andrew, kurio buvusiojo prokuroro Bishopo padėjėjas ir tarnautojas labai nekenė. Ir štai, vos tik jis įkėlė koją per slenkstį, tuoj gavo per ausį.

Apie šitą sensaciją Bostono dienraščiai rašė spindinčiais raidėmis per kelias dienas.

Anksti šio panaudėlio rytą Everette sprogo garo paipa Boston Consolidated Gas Co. įmonėje. Daug žmonių toje apylinkėje buvo išgąsdinta.

Tel. SOU 4115 Res. SOU 9714

BROADWAY FLORIST

Gėlės Visokiam Reikale
Mes specializuojam Vestuvių ir Seremonijų Bukietais.
Veltui pristatom iki 20 mylių.
Savininkai:
A. Zardeskas, W. Zarnauskas.
323 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Amerikos Lietuvių Kongreso Mass. Apskričio suvažiavimas.

Amerikos Lietuvių Kongreso Massachusetts valstijos skyrius turės metinį suvažiavimą ateinančių nedėdienių, 4 gruodžio, Cambridge'aus Lietuvių Kliubo salėje, 163 Harvard st. Suvažiavimas prasidės nuo 12 valandos. Vakare, kaip 6 valandą, ten pat bus delegatams bankietas. Kaip suvažiavime, taip ir bankiete gali dalyvauti netik delegatai, bet ir svečiai. Bus prakalbų, bus keliami ir svarstomi visokie dienos klausimai.

Munšainas pardavinėjamas ir dabar.

Yra žmonių, kurie ir dabar da perka ir geria munšainą. Todėl, suprantama, yra ir tokių biznierių, kurie jį verda ir parduoda. Pereitą nedėdienio naktį Lynno policija, padarė kratą pas vieną žydą ir rado tikrą munšaino fabriką. Policijai tenai betriusiant, atėjo ir keliatas kostumerių su "džiogais" munšaino nusipirkti. Vienas jų pasakė policijai, kad jis kas nedėdienį nusipirkdavęs čia po galioną "naminės" ir mokėdavęs po \$5 už galioną. Tuo tarpu už \$5 galima gauti ir legalės degtinės galioną.

Per sniegą eina maudytis juoj.

Ne visi žmonės bijosi sniego ir šalčio. Pereitą nedėdienį dvi moterys Reverbyčiuose maudėsi. Nuogos, tik trumpučius maudymosi siutelius užsitempusios, jos brido prie juos per sniegą aukščiau kelių. Viena jų buvo stora ir kuninga, antra laibutė ir kauluota.

Bažnyčia—ne labdarybės įstaiga.

Pereitą nedėdienį Bostone kalbėjo atvykęs iš Anglijos katalikų kunigas Owen F. Dudley. Jis gyrė popiežiaus bažnyčią. Kai jam buvo pastebėta, kad šita bažnyčia nesirupina pavargėliais, jis atsakė: "Kristus įsteigė katalikų bažnyčią ne žemiškai labdarybei teikti, bet vesti žmones į amžiną laimę po mirties." Bet tai yra melas. Juk Kristus aiškiai pasakė: "Kas turi dvejis marškinius, teatiduoda vienus tam, kuris neturi." Ir Kristus liepė savo sekėjams nekrauti žemiškų turtų. O katalikų bažnyčia nieko daugiau ir nedaro, tik pinigų renka ir lobius krauna. Ji viską ima, bet nieko neduoda.

Apiplėštas žmogus pasikore.

Tulas laikas atgal Somerville'j trys jauni banditai užpuolė pareinant namo italą Dominicą Tutelą, davė jam "bile" per galvą, apsvaigino ir išplėšė \$40. Pereitą subatą šitas italas pasikorė savo sklepe. Paliktame rastely jis sako žudosi dėl tų atimtų iš jo pinigų, nes neturėjęs kuo savo skolas atmokėti.

Banditas be automobiliaus.

Kauke užsidengęs banditas pereitą nedėdienį užpuolė Chelseaj delikatesų krautuve, apiplėšė apie 10 buvusių tenai žmonių, iškraustė kasą ir atkišęs du revolverius išėjo atbulas į gatvę. Jis pabėgo pėkščias, automobiliaus neturėjo. Policijai mano, kad jis gyvena kur nors netoli nuo tos krautuovės.

Aną panedėlį medžioklėmas New Hampshire valstijoje krito negyvas Harvardo universiteto muziejaus kuruatorius ir mokslininkas John Phillips.

Kaledos jau Arti

BULOVA LAIKRODŽIAI

YRA VIENI GRA ŽIAUSIŲ ir PASIŽYMEJĘ

GET A new BULOVA

GODDESS OF TIME

AMERICAN CLIPPER

WE WILL GIVE YOU A

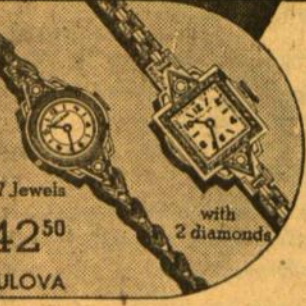
LIBERAL ALLOWANCE

ON YOUR OLD WATCH WHEN YOU

TRADE IT IN FOR A new BULOVA

PRESIDENT

MARTHA WASHINGTON

Puikiausia DOVANA Kalėdų Proga--

Nes paliks atmintyje ant visados.

Tuojaus užsisakykit ir po Dolerį išmokėsit.

TAISOM, PERDIRBAM

Iš Senų Laikrodžių ir Žiedų į Vėliausios mados. Pilnas užtikrinimas.

Pašaukit telefonu, pristatysime už 25 mylių nuo Bostono.

ROLAND KETVIRTIS & CO.

322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUTH Boston 4649

Iš Kazimierinės susirinkimo

Pereitą nedėdienį buvo Susiv. Liet. Sv. Kazimiero D-jos susirinkimas. Užbaigus paprastus reikalus, pirmininkas Palaima klausia, "Ar turite kokių sumanymų dėl draugijos labo?" Atsistoja Vincas Gegužis ir sako: "Kadangi narių skaičius mažėja ir iždas nekyla, tai siūlau dėl draugijos labo sumažinti viršininkams algas." Bet viršininkams tas nepatiko ir pirmininkas pradėjo kalti plaktuką į stalą, kaip genys į kelmą. Girdi, "ne vietoj kalbi." Kitas da pridūrė: "Mes esam džen-telmonai, ir jeigu reikės, tai patys sumažinsim sau algas, be kitų patarimo."

Bet pakol "džentelmonai" susipras, aš visgi pataričiau, kad draugija V. G. įnešimą priimtų ir fašistuojantiems "džentelmonams" algas apkarpytų. Narys.

T. Romskienė sunkiai serga.

St. Margaret ligoninėje Dorchester, buvo jai padaryta sunki operacija ir dabar ten randasi po daktaro priežiūra. Operaciją išlaikė, bet ligoninė silpna, daktarai tvirtina kad pasveiks. Ji priguli SLA. 175 kuopoj ir yra ilgametė "Keleivio" skaitytoja. Linkėtina kad draugės ligonę aplankyti ir suramintų.

Prie Everetto skvėro įvyko smarkus sprogdimas, kuris suardė namą ir sukėlė gaisrą, padariusį \$30,000 nuostolių.

Inkvizicija. Parašė N. Gusev Prieki naudinga knyga, aprašyta katalikų bažnyčios siuntimas ir pradžios reformos. Su daugeliu puikių paveikslų. 215 pusl. Popierio, apdaruose... \$1.00

Musų Obalsis—TEISINGUMAS!

QUALITY UPHOLSTERING CO.

Lietuvių Įstaiga.
Darom rakandus ant užsakymų. Senus Sutaism. Užtraukiam Naują Viršų. Naujai Perdirbam. Perdirbti Rakandų geresni už naujus. Visą darbą gvarantuojam. Kaina pigi. Duodam numokėjimais. Rakandus paimam ir pristatom į bile vietą Naujojo Anglijoje. Rašykite arba pašaukite. Cor. ARTHUR ir INTERVALE ST. MONTELO, MASS.
Tel. Brockton 7718

Bostoną užklupo žiema.

Pereitą penktadienio rytą Bostono gyventojai pabudo ir pamatę storą žiemą. Sniego pūgos slautė per visą naktį, užpustė kelius ir gatves, taip kad nevienas bon-tes, taip kad nevienas bostonietis, pabaigęs Thanks-lėjo ir namo parvažiuoti. Per tą naktį visokiose automobilių nelaimėse buvo užmušta 10 žmonių.

Del apsalusių ir apsnigtų kelių, pereitą savaitę buvo labai daug nelaimių su automobiliais. 20 žmonių užmušta.

KALĖDŲ BASKETAJ.

Bus duodami tiems, kurie nedaugiau uždirba kaip \$13 per savaitę. Ateikit antradieniais ir trečiadieniais į Lietuvių Metodistų Žinyčios ofisą, 2 Atlantic st., So. Bostone. Jei kas ateis vėliau Gruodžio-Dec. 12-tos, negalės gauti basketo.

L. M. Žinyčios Komitetas.

Lietuvių M. Žinyčios Suk-tinių Banketas įvyks nedėlioj, Gruodžio-Dec. 18 vakare. Gera muzika, bus ir dainų. Prašome paremti lai-svų žmonių įstaigą.

L. M. Žinyčios Komitetas.

MODERNIS KAS

Geležies Reikmenų ŠTORAS

Pas mus gausite: Geriausios Rušies PENTU, ALIEJU, STIKLU, PLUMBINGU, Visokių smulkių reikmenų iš geležies, SIENOMS POPTERU, Visokių reikmenų Elektros. Visokių reikmenų iš gumos, etc.

Geriausias Tavoras, Prieina-mausia kaina. Pristatymas veltui. Užleikit ir Persitirinkit.

Flood Square Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Savin.
628 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4148

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1028-M.

Lietuvių radio programa.

Gruodžio 3, radio progra-ma per stotį WORL 8:00 v. ryto: (1) dainininkė ir smui-kininkė Ona Baltrus iš So. Bostono; (2) p. S. Paltana-vičienė iš South Bostono kalbės apie lietuvių moterų gyvenimą, (3) radio kontes-tas.

Gruodžio 4, sekmadieny, radio programa per stotį WORL, 9:30 val. ryto, bus sekanti: (1) Lietuvių radio trio iš So. Bostono; (2) dainininkė Marijona Milteniu-tė iš Montellos; (3) daini-ninkas Ignas Kubiliunas iš So. Bostono. Step. Minkus.

Weymouth'e pereitą nedėdienį nusišovė savo skle-pe William Maloney, 45 me-tų amžiaus našlys.

A.M. Dambrauskas

Karpenteris, Pentorius
Abienai taisau viską prie Nam-o
iš Lauko ir Viduje.
374 SILVER STREET,
SOUTH BOSTON, MASS.
SOUTH Boston 0822
OFISAS: 315 E Street,

GEO. C. STUKAS

FOTOGRAFAS

DARO Portretų, Vestuvių, Grupi

Paveikslus.

PADIDINA IR INFREMUOJA

Paveikslai Aukštos Rušies.

453 Broadway,

SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. SOU 2029

NORWOODE STUDIO

681 WASHINGTON STREET

NORWOOD, MASS.

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Tel. SOU 4645

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais
nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman at. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330

Tel. TRObridge 6330